

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 27 december 2007

MEDITATIE

Met haast!

*Wat een drukke dagen voor kerst! Allerlei zaken vroegen onze aandacht om nog net voor de komende feestdagen af te handelen. En dan eindelijk rust...! Dat dacht u! De week erna is er weer haast om voor de jaarwisseling opnieuw met spoed dingen af te werken. En dan...? Het nieuwe jaar is nauwelijks begonnen, of we vervolgen alweer ons jachtige leven.
't Is alles: met haast!*

In het kerstevangelie lezen we ook de woorden: "met haast". Het betreft de herders uit Bethlehem, de oude stad van koning David. Lucas verhaalt: "En zij kwamen met haast". Waarom hadden die herders zo'n haast? Wel, toen zij op een nacht in de velden rondom Bethlehem de wacht hielden over hun kudde, ontvingen ze een aangrijpend bericht. Een majestueuze bekendmaking. En dat door een hemelbode die hen plotseling was verschenen in verblindend licht. Een boodschap, vocaal omlijst door de lofprijzing van een engelenlegioen: "Ere zij God".

't Is het geboortebericht van de mens Jezus Christus, Die ook de Zoon van

En zij kwamen met haast en vonden Maria en Jozef, en het Kindeke, liggende in de kribbe.

Lukas 2: 16

God is. Vol vrees en ontzag kijken de herders op, als de heerlijkheid des Heeren hen omschijnt. Een engelmoeten ze sterven? Onvergetelijke woorden klinken uit zijn mond. Zo heel persoonlijk spreekt hij deze mannen toe: "Vreest niet, want ziet, ik verkondig u grote blijdschap, die al den volke wezen zal, namelijk dat u heden geboren is de Zaligmaker, Welke is Christus, de Heere, in de stad Davids" (Lukas 2 vers 10-11).

Ook wijst de engel hun precies de plek, waar zij de Heere Jezus moeten zoeken: "En dit zal u het teken zijn: gij zult het Kindeke vinden in doeken gewonden en liggende in de kribbe". Kennen ze die kribbe niet? Wonderlijk: Gods Zoon, Die nu ook mens is geworden, is gelegen in een

voederbak voor beesten.... Waar Hij rijk was, is Hij arm geworden. Diep vernederd. En dit is nog maar het begin van wat straks eindigt aan het kruis. Hier openbaart zich 's Vaders welbehagen.

Dit evangelie – eeuwen lang verwacht – heeft de harten van de herders aangeraakt door de kracht van de Heilige Geest. Ze branden van verlangen naar de Zaligmaker en Verlosser. Is dit niet het uitzien van hun ziel geweest? Immers, Hij zal Zijn volk zalig maken; verlossen van hun zonden! 't Is hun grootste belang. "Kom", roepen ze elkaar toe. En zij verlaten alles: hun schapen, vuur, werk. Zij gáán. Met haast!

Hoe gelukkig zijn deze mannen. "En zij kwamen met haast en vonden Maria en Jozef, en het Kindeke liggende in de kribbe" (Lukas 2 vers 16). Gezocht en gevonden! Met blijdschap en dankbaarheid knielen ruige herders eerbiedig neer bij dit Kindeke. Dit Kind is Jezus, hún Zaligmaker. Dit Kind is Immanuël: God met ons. In hun hart klinkt nog de engelenzang na: Vrede.... Deze vrede is veel meer dan rust in de natuur. Het is rust in het hart. Deze vrede is vooral: verzoening met God wegens de vergeving van zonden en schuld. En dat door dit Kind.

Kent u deze vrede al? Die vrede geeft de Heere aan vijanden, aan gevallen zondaren, aan overtreders van Gods wet. De wet, die van ieder mens liefde vraagt, elke dag, in alles. Liefde bovenal tot God, en liefde tot al onze medemensen. Wat een tekort toch in ons leven! Wat een schuld hebben we bij God! Wie dat beseft door het ontdekkend licht van Gods Geest, stemt in met wat de oude psalmdichter zong: Rust noch vrede wordt gevonden, om mijn zonden, in mijn beend'ren dag noch nacht. Dan is het uw gedurige worsteling: Hoe kom ik ooit met God verzoend? U kunt voor de grote Rechter nimmer bestaan. En toch, u kunt het niet nalaten, u smeekt juist Hem om genade. Uw oog druipt tot God. Weleens een belofte mogen omhelzen, maar de Beloofde

Inhoud

86e jaargang

Nr. 13

- 1 Met haast!
- 2 Trouw tegenover ontrouw
- 5 Bijbelse kernwoorden: Zonde
- 6 Een veelzijdig jubileumboek
- 8 Uit de bibliotheek
- 9 Boekennieuws
- 10 Kerknieuws
- 11 Berichten
- 12 Kerkdiensten

nooit gezien. Blind voor het Kind. O, hoe verloren gevoelt u zich. Dan heft u de klaagzang aan, in uw gemis:

*Ik ben nooddruftig, arm en naakt,
O God, mijn Helper uit ellenden,
Haast U tot mij, wil bijstand zenden:
Uw komst is 't, die mijn heil
volmaakt.*

Bent u er zo een? Hoor eens, welk een ruimte zich ontsluit voor uw ongetrooste ziel in die zo plechtige kerstboodschap. Met macht klinkt het: "U heden geboren: de Zaligmaker". Bent u arm? O, hier is rijkdom! Weet ge niet te naderen tot God? Wel, dit Kindeke Jezus is de ene Middelaar Gods en der mensen. Bent u dood-schuldig? Welk een wonder: Christus is Borg voor doodschuldigen. Zijn liefde is volkomen. Aanschouw deze Schoonste der mensenkinderen, vol van genade en waarheid. Kom met haast en ga uit tot dit Kind. En al is het vol schaamte, buig u neer aan Zijn kribbe in de geest. Snakt u naar vrede, hier ligt de Vrededorst. Verblijd u in uw Heiland, Die verschenen is tot uw verheuging! Toe bekommerd hart, zie: Zijn komst is 't, die uw heil volmaakt! Of niet?

Onbekeerde vrienden, zou u geen haast moeten maken om deze rijkdom te zoeken? Kent u alleen maar haast voor allerlei tijdelijke zaken? De wereld gaat voorbij met al haar begeerlijkheden; maar die de wil van God doet, blijft in der eeuwigheid. Hebt u nog nooit met haast gezocht naar de eeuwige dingen? Ach, wat arm bent u dan toch! Gevoelt u de

noodzaak niet om een Zaligmaker te zoeken en te vinden? Wat dan met uw schuld bij God? Buiten Christus is de Heere een verterend vuur en een eeuwige gloed, bij Wie niemand wonen kan. Is er nog steeds geen plaats voor dit Kind? Denkt u nog altijd: niet nodig, vandaag niet, morgen niet, nooit? Dan is het eenmaal te laat als uw stervensuur slaat. Zonder vrede is onverzoend met God. O, eeuwige jammer:.... te laat!

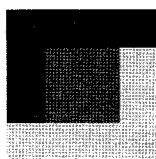
De tijd dringt. Er is haast bij. Uw leven snelt voort. 't Is zó alweer nieuwjaar. Wat gaat 't gauw. U bent zó aan het einde. Hoe zegt God het u met ernst in Zijn Woord: Haast u en spoedt u om uws levenswil. Heden

leest u een blijde boodschap: Er is een Zaligmaker voor zondaren. Een Heiland, Die nodigt: Wendt u naar mij toe, wordt behouden, al gij einden der aarde. Onder die einden der aarde valt u ook, lezer. Zoek Hem vandaag nog in Gods Woord. Met haast! Verhard u niet, maar laat u leiden. Bid de Heere Jezus Christus of Zijn Geest u als verloren zondaar tot Hem leiden wil, om van deze gezegende Zaligmaker te horen:

Want de Zoon des mensen (Jezus) is gekomen om te zoeken en zalig te maken dat verloren was (Lukas 19 vers 10).

Tholen,

ds. C. de Jongste

Trouw tegenover ontrouw

Jaaroverzicht 2007

"Een bede om instandhouding van Gods werk" dat was het thema van de synodopreek die ds. J.J. van Eckveld op dinsdag 11 september hield naar aanleiding van Habakuk 3 : 2. Daarin werd niet alleen gevraagd om wijsheid en kracht voor het synodewerk dat een dag later zou aanvangen, maar het was ook een gebed dat overbleef bij de herdenking van het honderdjarige bestaan van ons kerkverband.

Het jaar 2007 was een jubileumjaar, maar geen feestjaar. Na een eeuw als Gereformeerde Gemeenten te hebben bestaan, rest van onze kant alleen maar schuld en tekort. Zoals in de herdenkingspreek werd gezegd: "Er is zoveel wat ons schuldig stelt, zoveel dat ons moet aanklagen. Nee, dan is er in deze dagen van gedenken geen enkele reden voor triomfantisme, geen enkele reden om onszelf op de borst te slaan. Of het

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:
ds. A. Moerkerken

Bijdragen van medewerkers aan:
ds. A. Moerkerken, Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263
e-mail: moerkerken@kliksafe.nl

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.

Boeken ter recensie en meditaties aan:
ds. G.J. van Aalst, Molendijk 136,
3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd:
Uiterlijk **woensdag 17.00 uur** vóór
de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten
en beroepingswerk aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbgg@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:
Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisohof 53,
2517 LA's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718,
e-mail: saambinder-adv@kliksafe.nl
Postbankno. 256686 t.n.v. de administratie
van De Saambinder.

Advertenties € 0,70 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag**
in het bezit van de administratie te zijn.
Rouwadvertenties
uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbgg@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:
Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 11,50 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 23,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 110,-; USA \$ 110,-.

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:
Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av. N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

*De redactie kan niet aansprakelijk
worden gesteld voor de inhoud van:
de advertenties en de (recensies van de)
aangekondigde boeken.*

moest zijn vanwege schaamte en schuld." Dat geldt voor de voorbije eeuw, dat geldt ook voor het jaar dat achterligt. En tegelijk, dat klonk ook door in de herdenkingspreek: Tegenover onze ontrouw, bleef de Heere getrouw. Zijn trouw in Christus Jezus alleen! Hij liet niet varen het werk van Zijn handen. Dat dient ons klein te maken. Het zijn de goedertierenheden van de Heere die ons tot bekeering manen.

Het honderdjarig bestaan van onze gemeenten heeft op verschillende wijzen de aandacht gekregen. Naast de aandacht die er in de synodepreek aan werd gegeven, kwamen honderden op 6 oktober in Dordrecht bijeen tijdens een symposium waar ds. M. Golverdingen en ds. A. Moerkerken beiden een lezing gaven. Eerstgenoemde ging in zijn lezing vooral in op de gebeurtenissen uit het verleden, waarbij de droevige momenten niet werden gemeded. Ds. Moerkerken schetste de actuele situatie. Hij wees onder andere op een verschuiving in de geloofsbeleving van sommigen. „We zouden dit andere geestelijke klimaat kunnen omschrijven als een sterker accent op het geloof en minder nadruk op de noodzaak van de wedergeboorte, waarbij het soms schijnt of dit laatste woord besmet is. Meer aandacht is er voor de reactie die God van de mens vraagt op de prediking, minder aandacht voor het feit dat er een wonder van God in ons leven moet gebeuren. Meer vrees voor dode lijdelijkheid dan voor menselijk activisme." Tijdens deze bijeenkomst werd een herdenkingsboek gepresenteerd met de veelzeggende titel *Herdenk de trouw*. Daarnaast verzorgde de herdenkingscommissie de uitgave van de acta van alle synodes die er tussen 1907 en 1959 zijn gehouden. Daarmee is een standaardwerk beschikbaar gekomen dat van nut kan zijn voor ambtsdragers en gemeenteleden.

Tussen de synodepreek en de herdenkingsbijeenkomst kwam de Generale Synode bijeen. Op 12 en 13 september werden de eerste zittingsdagen in Utrecht gehouden. Verschillende zaken werden uitvoerig besproken en zullen in de vervolvergaderingen (D.V. eind januari en maart) opnieuw aan de orde komen, zoals de locatie voor de Theologische School, de contacten met de zendingskerken en vragen rondom het kerkrecht. Er wacht nog veel werk dat

naar 'uitwijzen van het heilig Evangelie' verricht staat te worden.

Lege plaatsen

De herdenking van het honderdjarig bestaan roept ook in herinnering dat er sinds 1907 al verschillende generaties kwamen en gingen. Het overzicht van overleden predikanten zoals dat in ons kerkelijk jaarboek is te vinden, herinnert daaraan. Ook in het achterliggende jaar moesten er weer namen aan die lijst worden toegevoegd. Op 7 februari overleed mijn onvergetelijke schoonvader, ds. J. Baaijens na een korte ziekte op 83-jarige leeftijd. Sinds zijn emeritaat op 1 oktober 1996 woonde de emerituspredikant van Enkhuizen te Ridderkerk. Tot kort voor zijn sterven mocht hij 's zondags nog voorgaan in de gemeenten. Enkele weken voor zijn overlijden zei hij in een interview tegen zijn ambtsbroeder ds. Mijnders: „Er is ook geen reden pessimistisch te zijn. Wij zijn allebei wel onnutte dienstkneden, maar God bouwt Zijn Kerk, niet wij." Tegelijk gaf hij te kennen dat hij zo graag nog eens zou willen "wijzen op de liefde die bijeen heeft gebracht, op de ootmoed die ons bijeen moet houden. In het nabije leven met de Heere konden we elkaar vroeger zo vinden. Het werk Gods, dat heeft altijd beslag gelegd." Kort na zijn emeritering als predikant van Waarde verhuisde ds. H. Hofman naar Zwijndrecht. Al spoedig openbaarde zich bij hem een ernstige kwaal. Na een kort ziekbed overleed hij op 29 oktober in de leeftijd van 76 jaar. Bij zijn vertrek uit Waarde zei hij: "Het goede zaad van het Woord van God is nog lang niet op. Op de akker van de wereld zullen altijd zaaiers blijven, totdat het laatste zaadje ontkiemd is en vrucht draagt voor de hemelse schuren. Want het Godgeheiligd zaad zal het gezegend aardrijk erven."

Ook onder de predikantsweduwen kwam er een lege plaats. Op 12 augustus overleed in de leeftijd van 86 jaar mevrouw J.C. van Ravenswaaij-van Voskuilen, weduwe van ds. J.C. van Ravenswaaij, in leven (emeritus)predikant te Ermelo. Naast ds. H. Hofman werd ook aan de predikanten J.W. Verweij en R. Kattenberg eervol emeritaat verleend. Ds. Verweij nam op 28 juni afscheid van de gemeente Yerseke en ds. Kattenberg hoopt dat op 1 januari 2008 van Lelystad te doen. Beide broeders mochten meer dan dertig jaar onze gemeenten dienen en besteedden

hun krachten zowel in de plaatselijke gemeenten waar ze stonden als binnen het geheel van onze gemeenten. Zo was ds. Kattenberg jarenlang bestuurslid van de Jeugdbond en ds. Verweij had o.a. een groot aantal jaren zitting in het curatorium. Met hun emeritaat komen er weer enkele kansels vacant.

Naar een andere plaats

Dit jaar wisselde een betrekkelijk groot aantal predikanten van gemeente. Op 1 januari nam ds. G. Hoogerland afscheid van Drachten om zich enkele weken later te verbinden aan de gemeente Kruiningen. Ook ds. D.W. Tuinier te Terwolde-De Vecht en ds. E. Hakvoort te Genemuiden vertrokken naar Zeeland. Zij namen de herdersstaf op in respectievelijk de gemeente Aagtekerke en 's-Gravenpolder.

Niet minder dan drie predikanten verlieten de classis Barneveld. Ds. J. Veenendaal te Rheden ging naar Zwijndrecht, ds. A. Vermeij nam afscheid van de gemeente Elspeet en dient nu de gemeente Nieuw-Beijerland en mijn geliefde mededocent ds. L. Blok te Ermelo aanvaardde de roeping van de gemeente Gorinchem.

Twee predikanten keerden na een jarenlang verblijf aan de overzijde van de oceaan terug naar het "oude vaderland". Het arbeidsveld van ds. G.M. de Leeuw te Rock Valley (USA) werd verplaatst naar het mij bekende Ridderkerk. De weg van ds. C. Vogelhaar te Kalamazoo (USA) werd geleid naar Zwolle, als eerste predikant van deze in 1961 geïnstitueerde gemeente. Ds. A. Verschuure te Krabbendijke nam een beroep aan naar de gemeente Scherpenzeel, waaraan hij zich op 9 januari a.s. hoopt te verbinden. Ook de pastor van onze zustergemeente Picture Butte (Canada), ds. P.L. Bazen, wisselde van standplaats. Hij is nu predikant van de in de USA gevestigde gemeente Rock Valley.

Nieuwe dienaren

Drie kandidaten werden na het afleggen van de examens door het curatorium van de Theologische School beroepbaar gesteld. Kandidaat G. Heijkamp volgde de roeping van het kleine Enkhuizen op. Daarmee kreeg de classis Amsterdam na elf jaar tot onze blijdschap weer een tweede predikant binnen haar ressort. De weg naar kandidaat M. Joosse werd naar de gemeente Hendrik Ido Ambacht geleid. Het aantal

predikanten binnen de classis Ridderkerk bedraagt mede door zijn komst zeven in totaal. Kandidaat A.J. de Waard mocht zich als dienaar des Woords aan de gemeente Stolwijk verbinden. Een tweetal broeders mocht worden toegelaten tot de studie aan de Theologische School: A.P. Baaijens uit Terwolde en R.A.M. Visser te Hardinxveld.

Pastoriezorgen

Ziekten en zorgen waren er ook onder de predikanten. De rector van de Theologische School, onze hoofdredacteur ds. A. Moerkerken, had al lang te maken met gezondheidssklachten. Zij namen in de loop van dit jaar zodanig toe dat de dokter hem dringend adviseerde alle werkzaamheden te staken. Er is sprake van langdurige uitputting. Zelfs lezen – althans om te studeren – is hem afgeraden. Het herstel van onze broeder zal daarom ook veel tijd vergen. Dat de God van Jakob onze geliefde vriend en zijn vrouw in deze onbegrepen weg mag zijn ‘een rots om in te wonen, een schuilplaats waar mijn hart, steeds toevlucht vindt in smart...’. Wel is hem (gelukkig!) schoorvoetend toegestaan eenmaal per zondag te preken. Zijn lessen op de school, waar we hem zeer missen, worden waargenomen door ds. M. Karens (bijbelkunde), ds. P. Mulder (kerkgeschiedenis), ds. W. Silfhout (kerkrecht in plaats van ondergetekende), ds. D. de Wit (exegete) en door mij (predikkunde).

Ds. J.J. van Eckveld, die MS-patient is, moest afgelopen zomer opgenomen worden in het ziekenhuis in verband met een ernstige longontsteking. Gelukkig mocht hij hiervan herstellen. De emerituspredikant A.F. Honkoop te Goes lijdt aan een ernstige kwaal. Ook zijn vrouw, die enige tijd in het ziekenhuis heeft moeten verblijven, voelt haar krachten wijken. Over de gezondheid van de emeritus predikant J. Karens, die sinds kort in het zorgcentrum 't Anker te Kesteren woont, zijn ook zorgen (geweest). De emeritus predikant T.M. van Dijk is als gevolg van pijnlijke spataderen in ieder geval voorlopig niet in staat preekbeurten te vervullen. Door een KNO-chirurg van het Erasmus Medisch centrum te Rotterdam is vastgesteld dat de echtgenote van ds. J. Schipper, mevr. J. Schipper-Baan, een gezwel in haar hoofd heeft. Tegen deze – weliswaar niet kwaadaardige – tumor heeft zij gedurende een aantal weken be-

stralingen moeten ondergaan in een kliniek in Heidelberg. Dit zal nog een keer moeten gebeuren voordat zij eventueel kan worden geopereerd. De in Krimpen a/d IJssel wonende mevr. T.L. van den Noort-van de Velden, weduwe van ds. G.J. van den Noort, is ernstig ziek als gevolg van een ontsteking aan de alvleesklier. Zij is in verband hiermee opgenomen in het ziekenhuis.

Gedenkwaardige dagen

Naast deze zorgelijke omstandigheden waren er ook blijde gebeurtenissen in de kring van de predikanten. De emeritus predikant T.M. van Dijk en de dienstdoende broeders ds. C.J. Meeuse, ds. G. Mouw en ds. J. Veenendaal mochten hun 25-jarig ambtsjubileum als herder en leraar herdenken. Voor ds. R. Kattenberg en ds. C. Vogelaar was het in het afgelopen jaar 30 jaar geleden dat zij tot hun dienstwerk werden ingeleid. Op 9 augustus was het 35 jaar geleden, dat nu wijlen ds. H. Hofman sr.

Het zaad van het Woord is gestrooid, vele malen en bij onderscheiden gelegenheden. Maar was er ook vrucht op de prediking?

de herdersstaf opnam in de gemeente Goudswaard. Ds. A.J. Gunst, ds. A.B. van der Heiden en ds. W. Silfhout en hun echtgenotes mochten herdenken 40 jaar gehuwd te zijn. Een tweetal predikanten ontving een koninklijke onderscheiding. Ds. B. van der Heiden en de emeritus predikant J. Mijnders hebben een koninklijke onderscheiding ontvangen. Beiden zijn benoemd tot ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Ook ds. J.W. Verweij werd koninklijk onderscheiden.

Gemeenten

Ook op het vlak van het gemeenteleven wisselden vreugdevolle en droevige gebeurtenissen elkaar af. Ambtsdragers, sommigen met een lange staat van dienst, ontvielen ons. De Heere gaf dat de lege plaatsen in bijna alle gevallen weer mochten worden opgevuld. Moge het in Zijn gunst blijken te zijn.

Een viertal gemeenten herdacht dat ze 75 jaar bestonden. Op 9 januari werd dit in Katwijk aan Zee gedaan in

een herdenkingsdienst. Datzelfde gebeurde op 28 februari in de gemeente Woerden. Enkele dagen later, op 3 maart, kwamen (oud)leden bijeen in een herdenkingsamenkomst waar het jubileumboek, getiteld *Bethlehem in het Oude Landt*, werd gepresenteerd. De gemeente Rhenen mocht herdenken op 8 maart 1932 te zijn geïnstitueerd door ds. R. Kok. Bij dit 75-jarig jubileum werd stilgestaan in een herdenkingsdienst op 8 maart. Ter gelegenheid hiervan is een boek verschenen, getiteld *Door God bewaard*, waarin de geschiedenis van de gemeente door de jaren heen is beschreven. De gemeente Vlissingen is eveneens in 1932 geïnstitueerd, en bestond op 16 maart dus ook 75 jaar. Andere gemeenten lijken een dergelijk jubileum niet te kunnen meemaken. Het ledental van de gemeente Haarlem is de laatste jaren gestaag gedaald. Het voortbestaan van deze kleine stadsgemeente wordt bedreigd, mede omdat het erg moeilijk is in de ambten te voorzien. Inmiddels heeft de gemeente Lisse hulp toegezegd, maar zoals het er nu naar uitziet zal binnen niet al te lange tijd deze 61-jarige gemeente moeten worden opgeheven. Evenzo is het ook de vraag of de gemeenten Almelo en Wierden zelfstandig kunnen blijven voortbestaan. In Wierden is het erg moeilijk om bij ambtsdragerverkiezingen medekandidaten te vinden buiten de twee dienende ambtsdragers. Inmiddels houden de kerkenraden van Almelo en Wierden gezamenlijk kerkenraadsvergaderingen. Komend voorjaar zullen er waarschijnlijk nadere besluiten vallen over de toekomst van deze gemeenten. Tegenover deze verdrietige ontwikkelingen staat dat er in Ede een nieuwe gemeente kon worden geïnstitueerd. Reeds tweeënhalve jaar kwam er een groep als afdeling van de gemeente Veenendaal in Ede bijeen. Op 9 februari werd een drietal broeders in het ambt bevestigd door ds. F. Mulder, die voor deze dienst als tekst Mattheus 16 :18 koos.

De stichting van deze nieuwe gemeente is opnieuw een voorbeeld dat onze gemeenten buiten de Randstad groeien, terwijl het gemeenteleven in de grote steden steeds verder terugloopt. Wie in Rotterdam of Den Haag rondgaat en terugdenkt aan vroegere tijden waarin er ‘veel volk’ in die steden woonde, moet nu met weemoed vaststellen dat het stil in die steden is geworden. Dat is overigens een ontwikkeling die niet alleen

óns kerkverband raakt. Gelukkig zijn er vanuit gemeenten rond de grote steden ook nog wel verheugende gebeurtenissen te melden. Voor de gemeente Gouda is een nieuwe kerk in aanbouw en de gemeente Barendrecht mocht dit voorjaar een fraai nieuw kerkgebouw in gebruik nemen. Als afgevaardigden van onze gemeenten hebben ds. W. Harinck en ouderling G. Nieuwenhuis (Bodegraven) in februari de ingebruikname van het nieuwe kerkgebouw van onze zustergemeente in Carterton (Nieuw-Zeeland) bijgewoond en tevens kerkvisitatie gehouden. Voor deze kleine gemeente aan de andere kant van de aarde een gedenkwaardig moment. Voor ons is het niet goed voor te stellen om als gemeente in een groot land te verkeren zonder dat men zustergemeenten binnen de landsgrenzen heeft. Vandaar dat het contact met Nederland door de gemeente in Nieuw Zeeland bijzonder wordt gewaardeerd.

Verskillende gemeenten mochten een nieuw kerkorgel in gebruik nemen. De evangelisatiepost te Tilburg is verbouwd tot inloopcentrum onder de naam "Het Kruispunt". In dezelfde maand had de officiële opening van het nieuwe multifunctionele woonzorgcentrum "Nebo" te Zwijndrecht plaats.

Werkers in het veld

Allerlei werk in deputaatschappen en organisaties die uitgaan van onze gemeenten, kon in het achterliggende jaar doorgaan. De Heere gaf kracht en schonk dat ondanks personele wisselingen het vele werk daardoor niet werd gehinderd. Het moge dienstbaar zijn, opdat 'Uw Naam worde geheiligd en Uw koninkrijk kome'. We denken natuurlijk ook aan de werkers onder 'het oude bondsvolk' en in de zending. Het voortdurende gebed der gemeenten om hun bewaring, bekwaming en zegening houde niet op.

Op 1 mei trad onze broeder J. H. Mauritz terug als directeur van de Jeugdbond van onze gemeenten. Meer dan dertig jaar gaf hij zich met volle inzet voor de jongeren van onze gemeenten. In zijn plaats werd tot onze blijdschap de heer L.A. Kroon te Woerden benoemd. Aan de heer W. Drooger is op zijn verzoek ontslag verleend als algemeen secretaris van het deputaatschap Diaconale en Maatschappelijke Zorg (DMZ). In zijn plaats werd diaken P. Klop te H.I. Ambacht benoemd. Jarenlang heeft

Bijbelse kernwoorden

Zonde

Veel bijbelse kernwoorden zijn in ons spraakgebruik sterk afgezwakt. Zo ook het woord zonde. Maar wat zegt het Woord van God erover? De Bijbel duidt dit aan met verschillende woorden: zonde, misdaad, overtreding, ongerechtigheid, boosheid, kwaad. Het is opvallend dat de voornaamste Hebreeuwse woorden voor zonde actieve begrippen zijn. Dus geen toestand, maar een actief handelen. Het houdt in: iets doen!

Het meest voorkomende woord is *chata'*. Dit betekent: missen. Je doel missen, mislukken. Misdadaad! Dus: door mijn eigen verkeerde daad mis ik mijn oorspronkelijke bestemming, mijn doel. U weet wat ons levensdoel is. God mijn Schepper recht kennen, Hem van harte liefhebben en met Hem in de eeuwige zaligheid leven, om Hem te loven en te prijzen. En nu? Heel mijn leven is zonde, doelmissen! De oorsprong van zonde is nooit te verklaren, maar wordt ons beschreven in de geschiedenis van het paradijs in Genesis 3. Een zwarte bladzijde in uw Bijbel. Het is verbondsbreuk. Uit hoogmoed, ongeloof en ongehoorzaamheid. Het berooft de HEERE van Zijn recht en Zijn eer!

Ongeveer 231 keer komen we een ander woord tegen. Dit is letterlijk: *krom zijn*, met opzet afbuigen van de goede weg. De nadruk ligt vooral op de verkeerde gezindheid. Het veronderstelt: boze opzet en is meestal vertaald door 'ongerechtigheid'. Een minder voorkomend woord heeft de grondgedachte van *opstand*. Ondankbare ongehoorzaamheid, die voortkomt uit mateloze hoogmoed! Rebelle en afval van het wettige gezag.

Ook het gebruikte Griekse woord in het Nieuwe Testament, *hamartia*, wil samenvattend zeggen: zonde is daadwerkelijke opstand tegen God. Pure vijandschap tegen God. Vroom of goddeloos! Wat is zonde een vreselijk woord. Wat is zonde een ontzettende zaak! We zijn van nature een slaaf van de zonde. Het is een verschrikkelijke macht. 'Die de zonde doet, is uit de duivel, want de duivel zondigt van den beginne' (1 Joh. 3:8). Iedere zonde

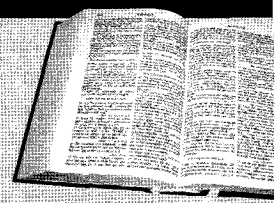
maakt schuld bij de heilige God. En bij schuld hoort rechtvaardige straf! 'De bezoldiging (soldij) der zonde is de dood' (Rom. 6:23). De heilige God haat de zonde! Hij vertoont Zich verschrikkelijk over onze zonden.

Heeft u daar iets van geleerd? Want alleen de Heilige Geest kan ons de ernst van de zonde doen zien. Hij zal zaligmakend overtuigen van zonde en oordeel. Daarvoor gebruikt de Geest van Christus de heilige Wet! 'Want door de Wet is de kennis der zonde' (Rom. 3:20b). Dan komen we tot onszelf. Dan gaan we uitroepen: 'Vader, ik heb gezondigd tegen de Hemel en voor u en ik ben niet meer waardig uw zoon genaamd te worden...'. In de waarachtige bekering krijgen we ware zondekennis, hartelijke zondesmart, diepe zondehaat en een oprechte zondevlucht!

Heeft u geleerd hoe ernstig God de zonde neemt? Kent u een hartelijk leedwezen dat u gezondigd hebt tegen een heilig, maar ook goedgeoedend God? Dan zal de Geest ook leren hoe ik van al mijn zonden verlost kan worden. Dan zal Hij plaats maken voor de Naam van Jezus. Hij krijgt waarde voor een verloren zondaar. Jezus... want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden. Hij kwam op de aarde, niet om te roepen rechtvaardigen, maar zondaars tot bekering. 'Indien Ik niet gekomen was en tot hen gesproken had, zij hadden geen zonde; maar nu hebben zij geen voorwendsel voor hun zonde' (Joh. 15:22). De Bijbel wijst ons de weg: 'Alleen ken uw ongerechtigheid, dat gij tegen de HEERE uw God hebt overtreden! Of blijkt uit uw leven het antwoord dat Anselmus aan zijn vriend gaf: 'Gij hebt nog niet overwogen van hoeveel gewicht de zonde is? Laat het onze dagelijkse bedde zijn of worden: 'Wil ons, arme zondaren, al onze misdaden en ook de boosheid, die ons altijd aanhangt, om des bloeds van Christus wil niet toerekenen'. Zalig, als u op rechtsgrond met David mag meezingen: 'Welzalig hij, wiens zonden zijn vergeven; die van de straf voor eeuwig is ontheven.

Werkendam,

ds. M. Karens

Geertrui Seldenrijk (Jacob Catslaan 46, 3705 BS Zeist) op het kerkelijk bureau met hart en ziel gewerkt. Onlangs is ze geheel arbeidsongeschikt verklaard. Dat betekent dat de arbeidsovereenkomst met haar helaas moet worden verbroken. In den lande had ze ook door haar werk veel contacten. Door haar beperkingen lijkt het niet geschikt haar een afscheidsreceptie aan te bieden. Er valt veel weg. Laten wij tonen dat wij haar niet vergeten (zijn). En vooral dat de *Heere* aan haar zal denken,

Vruchten

Dit overzicht, dat natuurlijk niet volledig kan zijn, laat zien dat de Heere ondanks alle tekorten nog veel gelaten heeft wat ons tot verootmoediging moet stemmen. Niet wij, maar Hij was getrouw en betoonde Zijn goedgunstigheid. Veel dingen zijn niet genoemd. Te denken valt aan het werk dat in gemeenten, deputaatschappen, commissies en verenigingen mocht worden gedaan. Zoveel waardevolle inzet van echte vrijwilligers! Het is in onze tijd van individualisme en egoïsme een voorrecht als mensen zich nog voor dit werk willen geven. Dat er nog liefde en verbondenheid is tot de gemeen-

te(n) en tot elkaar. Dat mag niet worden onderschat.

Tegelijk is het een misvatting te zeggen dat het met een goed georganiseerd kerkelijk leven ook goed gaat in de kerken. Wat niet in dit overzicht is benoemd en waar wij verduisterde zondaren ook niet het goede zicht op hebben, is de groei in geestelijk opzicht. Het zaad van het Woord is gestrooid, vele malen en bij onderscheiden gelegenheden. Maar was er ook vrucht op de prediking? De vrucht van wedergeboorte en bekeering onder jong en oud. De vrucht van oefeningen in de praktijk der godzaligheid van Sion dat zo grauw en dun wordt. Het achterliggende jaar was een herdenkingsjaar. In het oude Israel was elk 50^e jaar een jubeljaar. Dan kregen Joden die tot slavernij waren vervallen weer hun vrijheid. Hoeveel zondeslaven kregen dat in het achterliggende jaar? De prijs is al eeuwen geleden voor hen duur betaald. De prijs van het dierbaar bloed van het Lam. Straks in de grote dag zal blijken of het herdenkingsjaar 2007 ook een jubeljaar was met rijke vruchten uit Hem, Jezus Christus, Die alleen onze hoop is.

Klaaswaal,

ds. G. J. van Aalst

de Gemeenten ontbreekt niet. Waar staat ons kerkverband met het oog op de toekomst? Daarover gaat de bijdrage van ds. A. Moerkerken. Wat is de positie van de kerk in onze geseculariseerde samenleving? Over deze vraag schreef ds. W. Silfhout een bijdrage. Hoe behoort een kerkverband ingericht te zijn in het licht van Gods Woord? Ds. P. Mulder heeft dit punt uitvoerig belicht. Dat de jeugdbond een gewaardeerde plaats binnen het gemeentelven heeft gekregen, vindt zijn weerslag in een hoofdstuk waarin ds. W. Visscher en J.H. Mauritz de jeugd van de gemeente erbij betrekken.

Tussen deze grotere bloemen staan nog heel wat kleinere bijdragen die het boeket aantrekkelijk, maar niet altijd zo overzichtelijk maken. In elk geval blijkt daaruit dat er binnen onze gemeenten veel werk gedaan mag worden voor naasten in nood, voor mensen met een handicap en voor onze ouderen. Ook het werk onder het Joodse volk en onder onze medemens die zonder Gods Woord leeft, krijgt aandacht. Het is een voorrecht dat dit alles tot stand mocht komen. Nu dit alles in beeld is gebracht, kan ons de gedachte bekruipt dat we in onze Gereformeerde Gemeenten nog veel hebben en vooral ook heel veel doen. Moeten we niet toegeven dat we een wonder nodig hebben om te zien hoeveel we *ontvingen* maar ook hoeveel we hebben *verzondigd*? Moeten we daar ook de vraag aan toevoegen: Hoeveel zijn we inmiddels kwijtgeraakt? Ook dit laatste klinkt in het boek door, met name in de bijdrage van ds. Moerkerken en de jubileumpreek van ds. J.J. van Ekeveld, waarmee het boek afsluit.

Nalatenschap

Portretten van oud-docenten van onze Theologische School kregen een plaats naast bijdragen van onze emeriti-predikanten. Het is goed om naar de ervaring te luisteren van hen die vele jaren mochten dienen. Eén van hen, ds. H. Hofman sr., is het kerkverband inmiddels ontvallen. Zijn boodschap klinkt nu als een nalatenschap: "Zoek geborgen te zijn in de enige Toevlucht, Jezus Christus."

Eigenlijk is het niet nodig om een uitvoerige bespreking te geven van de verschillende bijdragen. We mogen ervanuit gaan dat belangstellende gemeenteleden het boek wel hebben gekocht en het lezen. Laten we ons beperken tot enkele opvallende pun-

Een veelzijdig jubileumboek

Het jubileumjaar van onze Gereformeerde Gemeenten heeft een rijke oogst aan pennenvruchten opgeleverd. Ondertussen werd er met spanning gewacht op het officiële herdenkingsboek dat tijdens de synode van 2004 was aangekondigd. Inmiddels is het wachten beloond. Veel energie is er gestoken in de uitgave "Herdenk de trouw", waarin allerlei facetten van het gemeentelven aan de orde komen. Maar ook lezen we een evaluatie van de gebeurtenissen rond ds. R. Kok en dr. C. Steenblok.

Het 100-jarig bestaan van onze gemeenten is op vele manieren belicht. Onder redactie van J. Mastenbroek zag een tweedelige reeks meditaties van de hand van predikanten het licht. J.P. Sinke verzorgde twee delen met een schat aan gegevens over de

plaatselijke gemeenten, waarbij het genadewerk Gods een grote plaats kreeg. H. van Dam schreef een aantrekkelijk en bevattelijk boek voor de jeugd. A. van Belzen verzorgde op zijn beurt een interkerkelijke interviewbundel.

Boeket

Het officiële herdenkingsboek is niet zo eenvoudig te typeren. Het beeld van een boeket is misschien geschikt. We vinden een bloem over de geschiedenis van ons kerkverband. Een andere, zelfs net iets grotere bloem, laat ons de ontwikkeling van het zendingswerk van onze gemeenten zien. Een belangrijke bloem doet de lezer ruiken aan de prediking. "Hier klopt het hart van de kerk", is de treffende titel van dit hoofdstuk. Een plaatsbepaling van de Gereformeer-

ten. Ds. M. Golverdingen schrijft in zijn gedegen historische bijdrage enkele treffende zinsneden over de prediking. Ernstig heeft ds. Kersten gewaarschuwd tegen een verstandelijke prediking waarin de zielsbevinding van Gods volk wordt verzwegen of wanneer deze niet aan Gods Woord wordt genormeerd.

In de bijdrage van ds. Moerkerken valt de ernst op waarmee hij de spiegel van de gemeente Sardis voorhoudt. Enkele zinnen in zijn bijdrage grepen me aan. "Het is niet te ontkennen dat ook wij een zekere naam hebben. In elk geval hebben wij die naam gehad – namelijk dat wij leefden... Maar als die éne, werkelijke relevante vraag eens gesteld werd: hoe ziet Christus ons?"

Prediking

Ds. Van Ekeveld spreekt in zijn bijdrage over de prediking de vrees uit dat "ook onder ons ook vaak nog veel te abstract" over de zonde wordt gepreikt. "Maar tegelijkertijd zal de prediking duidelijk dienen te maken dat een waarachtig christelijk leven alleen geleefd kan worden in de gemeenschap met Christus."

Kernachtig lezen we in het opstel van ds. Mulder: "Binnen de gemeente dient het leven ingericht te worden naar de heiligheid van het huis des Heeren." Ds. Silfhout verwijst in zijn bijdrage naar artikel 27 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis. Die belijdenis bewaart, zo lezen we, voor krampachtigheid alsof het van onze strategieën afhangt of die Kerk er over twintig jaar nog wel zal zijn en aan de andere kant doet het ons de hand aan de ploeg slaan waar dat mogelijk is om de wacht te houden op de muren van Sion."

"Juist omdat zielen wankelen ter doding moet de waarheid van Wet en Evangelie in de wereld worden gebracht", zo vat ds. W. Harinck treffend het zendingswerk samen. Ook dat werk valt onder de schaduw van Christus' wederkomst.

Jonge mensen krijgen in het slot-hoofdstuk een goede raad mee als ze nadenken over de vele kerken in een klein land als Nederland. "Je moet er altijd maar op letten of de noodzaak van de wedergeboorte en bekering aan de orde komt in de prediking. Of je hoort dat en hoe er plaatsgemaakt wordt voor het Middelaarswerk van Christus."

Ds. R. Kok

Veel lezenswaardige zaken vinden we

in het jubileumboek. Toch er is er ook een paragraaf die enkele vragen bij me oproept. We vinden deze in de historische terugblik op de moeilijkste periode van ons kerkverband: de jaren rond de schorsing van ds. R. Kok en de afzetting van dr. C. Steenblok als docent aan de Theologische School. De gebeurtenissen krijgen een plaats onder het kopje 'Alles met orde'. Daarop ligt een zwaar accent in deze paragraaf. Broeder Golverdingen plaatst verschillende kerkrechtelijke kanttekeningen bij zowel de schorsing van ds. Kok als de afzetting van dr. Steenblok. Nu is ds. Golverdingen niet de eerste die de vinger legt bij de synodes van 1950 en 1953. Ds. A. Vergunst en ds. Moerkerken hebben dit eerder gedaan. Het lijkt er

Binnen de gemeente dient het leven ingericht te worden naar de heiligheid van het huis des Heeren.

inderdaad sterk op dat de polarisatie in die jaren zo sterk werd dat de rust onbrak om de geschilpunten grondig te doordenken en kerkelijk te behandelen.

Opvallend is dat in een historisch hoofdstuk als het is ook vrij krachtig geformuleerde conclusies staan. We noemen er één: "Er blijft slechts schaamte over in verband met de door ons voorgeslacht gemaakte ernstige beleidsfouten." Is dat inderdaad alles wat overblijft? Als dat alles is, betekent dit dan dat ons kerkverband in de jaren vijftig *inhoudelijk* een verkeerde richting opging? Het sterkst klemmt deze vraag bij de schorsing van ds. Kok. Inderdaad was dit een aangrijpende en verdrietige zaak, zeker gezien het grote aantal dienstjaren van ds. Kok in onze gemeenten, de grote plaats die hij in de gemeenten innam en de achting die hij onder velen van Gods kinderen wegdroeg.

Bezwaren

Wat we over ds. Kok schrijven, is allerm minst bedoeld om een smet op zijn persoon te werpen. En toch zal het duidelijk zijn dat de schorsing van ds. Kok verder teruggaat dan de roerige synode van 1950. Er ging een voorspel aan vooraf waar de persoon van ds. G.H. Kersten een belangrijke plaats in had. Hij was het die lijnrecht tegenover ds. Kok stond tijdens de

vergadering van classis Barneveld in juni 1948. Het was dezelfde ds. Kersten die al in 1926 (!) bezwaren had tegen de wijze waarop ds. Kok als hulpdocent functioneerde aan de Theologische School. Deze bezwaren hadden te maken met 'de grondslag zelf', zo kunnen we lezen in *Ontboezemingen*, het jubileumboek van de Theologische School van onze gemeenten.

In oktober en november 1956 zette ds. L. Rijksen in *De Saambinder* de bezwaren tegen de prediking van ds. Kok uiteen. Wie het aanbod van genade vereenzelvigd met de beloften van het verbond, zo schreef hij, "verzeilt onvermijdelijk in de wateren van de drie-verbondenleer, met alle gevolgen van dien, zoals die trouwens ook wel voor ieder, die het maar opmerken wil, reeds duidelijk genoeg zijn." Dit is een waarschuwendende les.

De erkenning dat vormfouten zijn gemaakt, zal als het goed is niet zo moeilijk zijn. Maar moeten we tegelijkertijd niet zeggen dat de synodes van 1950 en 1953 *inhoudelijk* niet anders hadden kunnen handelen? Op deze manier heeft ds. Moerkerken de synodes van 1950 en 1953 beoordeeld in zijn bijdrage in *Ontboezemingen*. Ook met het oog op de jeugd is het goed dat we als kerkverband van harte willen staan in de lijn die ds. Kersten altijd heeft voorgehouden, óók toen hij theologisch in botsing kwam met ds. Kok.

Snel

De ontvangst van het officiële jubileumboek binnen kerkelijk Nederland richtte zich vooral op de spraakmakende bijdrage van ds. Golverdingen. Een redacteur tekende in het *Nederlands Dagblad* aan: "Daarom kan het niet anders of 'de top' van het kerkgenootschap staat achter zijn uitspraken." Buiten ons kerkverband is verheugd gereageerd op de kanttekeningen bij de procedures rond ds. Kok en dr. Steenblok. Een kleindochter van ds. Kok zei te hopen op een inhoudelijk onderzoek. Ze vindt dat erg belangrijk voor de Gereformeerde Gemeenten. De vraag is of dit allemaal niet wat snel gaat. In elk geval heeft het herdenkingsboek binnen en buiten ons kerkverband een uitwerking gehad.

Graag willen we evenwel positief eindigen met een zinsnede uit de bijdrage van broeder Golverdingen: "We mogen wij het honderdjarige bestaan met ootmoed en verwondering getuigen dat de Heere de prediking

van Zijn Woord in de kring der gemeenten heeft willen gebruiken om genade te verheerlijken in het hart van verloren zondaren." De Heere geve dat dat werk voort mag gaan, als een vrucht uit Zijn eeuwig welbehagen.

N.a.v. Herdenk de trouw, Honderd jaar Gereformeerde Gemeenten. Redactie J.H. Mauritz e.a. Uitg. Den Hertog B.V., Houten, 2007. ISBN 978 90 331 2067 1.

Middelburg, J.M.D. de Heer

Hervormde Kerk (Hersteld), deel 1 t/m 5. Ds. J. Schipper / In de schaduw van de Appelboom : zeven preken. Ds. D.J. Budding / Geopende vensters : Overdenkingen bij het Bijbelboek Daniël. Ds. G.M. de Leeuw / Meer dan Salomo is hier : 52 mediaties bij het ouder worden. Ds. G.M. de Leeuw / Onveranderlijke liefde. Via dhr. P.L. Rouwendal van **Uitgeverij De Groot Goudriaan te Kampen**; D.M. Lloyd-Jones / Bij Uw altaren : Reflecties op de Psalmen. Uit de serie 'Gedolven schatten'; G. Whitefield / Wandelen met God. P. van der Hagen / Werp uw zorgen op de Heere. J. van der Kemp / Emanuels ondertrouw. J.R. Beeke / De wereld overwinnen. Peter Masters / Een Boek als geen ander: De Bijbel begrijpen. W.J. van Asselt / Voetius; Serie 'Inleidingen met kernteksten'. Van **Theologische Universiteit te Apeldoorn**; M. Renkema-Hoffman / Naar een nieuwe kerkenraad: Een onderzoek naar de principiële uitgangspunten van een gereformeerde ambtsstructuur in de 21e eeuw. Serie: Apeldoornse Studies, nr. 48. Van onze zustergemeenten via G.J. Moerdijk Portage, M.I., U.S.A.: Minutes of the 2006 Synod of the N.R.C. of the U.S. and Canada. Van **Uitgeverij Kok te Kampen**; C.S. Lewis / Hemelse zaken: Dagboek. Rien Brouwer, e.a. / Levend lichaam: Dynamiek van christelijke geloofsgemeenschappen in Nederland. J. van Eck / Kolossenzen – Filemon : Weerbaarheid en recht ; Serie CNT. Philip Newell / Keltische Schatten : Meditaties en gebeden voor iedere dag. Van **H. Vergunst te Bennekom**; Ds. A. Vergunst / Die oren heeft, die hore, 7 preken uit Openbaring. Totaal 1369 boeken en 1463 brochures. Allen die aan deze mooie verantwoording hebben bijgedragen door boeken, brochures, foto's e.d. te schenken: hartelijk dank! Financiële bijdragen via het rekeningnummer **3373627 van de Postbank** zijn ontvangen van: U. te A. / n.B. te A. / J.P.S. te K. / J.W.d.B. te N. / GG te T. / H.G.L. te A. / H.H. te B. En contant van: vrienden uit Zeeland / kerkenraad van Stolwijk, tijdens hun bezoek / J. G. te H. / N.N. te E. Alle geefsters / gevers heel hartelijk bedankt voor hun giften waardoor het totaalbedrag, inclusief het kopieerpotje uitkwam op **€ 688.75**. Met een hartelijke groet vanuit de bibliotheek.

Rotterdam,

M. Bal

Uit de bibliotheek

Iedere schenking boeken heeft wel iets. Uiteraard wordt in de eerste plaats gekeken naar boeken die voor de bibliotheek bruikbaar zijn.

Daarnaast of de studenten hun bibliotheek kunnen uitbreiden met de schenking. Ieder boek heeft zo zijn historie. Vaak tref je voorin een oud boek met pen of potlood een aantekening aan. Teksten als: 'Geschonken aan onze herder en leerder ds...' of: 'Eigendom van...'. Zo weten wij wie de vroegere eigenaar is geweest. In de bibliotheek staan ook verschillende werken waarin de naam voorkomt van een predikant die onze gemeenten jaren geleden heeft gediend.

Een andere keer treffen wij tijdens het uitzoeken van een schenking een foto of een ansichtkaart aan. De foto gaat naar het fotoarchief en wordt via een speciaal fotoprogramma digitaal opgeslagen. Uitgeverij Den Hertog heeft aan de bibliotheek een scanner met toebehoren geschonken waardoor dit nu mogelijk is. Wij zijn blij met deze schenking, want hierdoor blijven de foto's beter bewaard. De foto wordt zorgvuldig in daarvoor bestemde mappen opgeborgen. Mocht u nog (oude) foto's willen afstaan, wij houden ons aanbevolen!

Een aantal weken geleden troffen wij een ansichtkaart aan in een oud werkje. Een kaart die in juni 1914 was verstuurd vanuit Minnesota naar Grand Rapids. Tussen de regels door kunnen we opmaken dat het hier gaat om Nederlanders die zich aan de overzijde van de Atlantische Oceaan hebben gevestigd. De afzender schrijft het volgende over zijn gezin in het Nederlands met een Engels tintje: 'De baby is vet, die weegt wel 100 pound. Verder hartelijke gegroet...'. Nu weten wij wel dat een pond in Nederland 500 gram is en in de VS is een 'pound' 453 gram. Maar met dit geringe verschil wordt onze opgekomen vraag over de grootte van deze baby niet opgelost. Op de gevonden ansichtkaart wordt in ieder

geval geschreven over een zeer stevige baby. Niet alleen de schenkingen zorgen voor verrassingen, maar soms ook de inhoud.

Vele schenkingen zijn de bibliotheek en school binnengebracht, van: J. C. te M. / K. te B. / J.M.D. V. te K. / N.N. via student K. Boeder / Mevr. v. R. te 's-G. via onze moeder / Fam. M. te S. / J. G. te H. / Fam. G.J. B. te K. uit het nalatenschap van (schoon)vader D. B. / L.M.P.S. te C. a.d. IJ. / Fam. K. te K. en J.P.S. te K. via student Maljaars / N.N. (2x) / L. V. te S. / B.P.H. te E. / Fam. N. te R. / Fam. d. R. te C. a.d. IJ. / Via L. V. te S. van C. V. te S. en van L. D. te M. / Fam. v.d. H. te N. via schoonzoon Arie-Jan / Vrouwenver. te C. a.d. IJ. via Fam. B. / G. N. te B. / N.N. via student Baaijens / N.N. te O. via Dhr. B. C. te R. / J. M. te G. en via hem van B.W.H. te N. en Fam. A. te L. Daarnaast zijn vele dozen met boeken opgehaald bij Mevr. H. Baaijens-Kersseboom uit de nalatenschap van haar geliefde man ds. J. Baaijens.

Via dhr. J. Mastenbroek van **Boekencentrum-Zoetermeer**; W.J. Dekker / Elisa : Dichter bij God. Via dhr. M.J. Ruissen van **Uitgeverij De Ramshoorn te Goes**; R. Hoogerwerf-Holleman / Meer dan ene zegen : Uit het leven van vrouw Stougie uit Mijnsheerenland en haar vriendenkring. W. Visser en L. Vogelaar / De bedelaar stierf : Leven en sterven van Rens Vogelaar. J. Baruëth, e.a. / Geen rund in de stal. R. Hoogerwerf-Holleman / Niets bij geval : Uit het leven van Rina Heijboer uit Sirjansland. A. Vogelaar-van Amersfoort / In dienst van de Koning : Uit het leven van ds. G.H. Kersten. J. Mastenbroek (red.) / Gedenken rond een erfenis, deel 1 en 2. Div. / Volgens eed en plicht : Twaalf preken van predikanten uit de Nederlandse

**J. Mastenbroek (redactie),
Gedenken rond een erfenis.
Deel 1 en deel 2.
Uitg. De Ramshoorn, Goes.
Deel 1. ISBN 90 76466 55 6.
208 blz., € 19,95.
Deel 2. ISBN 97 890 76466 613.
216 blz., € 16,95.**

Er zijn rond de herdenking van honderd jaar Gereformeerde Gemeenten diverse boeken verschenen. De uitgaven die ik hier mag aankondigen bevatten elk 52 meditaties. In het eerste deel zijn meditaties opgenomen met het thema 'Zorg voor de gemeenten' (gedenken) en 'Zegen op het Woord', verder is rekening gehouden met het kerkelijk jaar en zijn de meditaties gericht op de kerkelijke feesten. De nieuwjaarsmeditatie is van ds. J. J. Tanis en de oudjaarsmeditatie van ds. A. Vergunst (1926-1981). Er komen 52 predikanten aan het woord, vanaf het ontstaan van onze gemeenten tot heden. De oudste dienstdoende predikant van wie een meditatie is opgenomen, is ds. B. van Neerbos (1870-1956). De meditatie van de jongste dienstdoende predikant is van ds. J.M.D. de Heer, predikant sinds september 2004. Het tweede deel heeft dezelfde opzet. In dit deel zijn 52 meditaties te vinden van predikanten die in het eerste deel niet aan de orde komen. De nieuwjaarsmeditatie is van ds. A.W. Verhoef (1917-1996) en de oudjaarsmeditatie van ds. J. Mol. In dit deel komt de bekende ds. N.H. Beversluis (1850-1931) aan het woord met een meditatie n.a.v. Romeinen 14:19. De samensteller heeft hiervoor een passage genomen uit de preek die tijdens de bidstond van de eerste Algemene Vergadering van de Gereformeerde Gemeenten te Rotterdam op 9 oktober 1907 is gehouden. De meditatie van de jongste dienstdoende predikant is in dit deel van de hand van ds. G. van Manen, predikant sinds september 2005. Bij de meditaties van overleden predikanten is een korte levensbeschrijving gevoegd met foto. In het tweede deel zijn op de schutbladen foto's opgenomen van alle predikanten in 1985 en 2002. De boeken zijn op initiatief van uitgeverij De Ramshoorn samengesteld

door dhr. J. Mastenbroek. Ook deze herdenkingsuitgaven zullen hun weg wel vinden.

Kamerik,

J.H. Mauritz

**Ds. C. de Jongste,
Lieflijkheid en Samenbinders,
facetten uit de kleine kerkhistorie
rondom ds. Nicolaas Hendrik
Beverluis, praeses synodi 1907.
Uitgave Gebr. Koster Barneveld,
€ 32,50.**

Ter gelegenheid van het herdenkingsjaar 2007 voor ons als gemeenten verscheen er op de boekenmarkt het één en ander. Bij de waardevolle publicaties hoort het bovenstaande van de hand van onze broeder uit Tholen, ds. C. de Jongste. Voordat hij predikant werd, schreef hij blijkbaar ook al graag en publiceerde hij in 1983 onder de titel *Klacht en jubel* over ds. N.H. Beversluis, de voorzitter van de synode van 1907. Deze eerste druk verscheen bij uitgeverij Van den Berg in Zwijndrecht. Onlangs is er bij de Gebr. Koster in Barneveld een geheel herziene druk uitgegeven. Dit mede vanwege het herdenkingsjaar, waarbij de minder bekende 57-jarige voorzitter ds. Beversluis voor het voetlicht gehaald wordt. Naast de overbekende 25-jarige ds. G.H. Kersten, die in 1907 de synode als scriba diende. De achtenswaardige ds. Beversluis wordt door deze publicatie nu wat uit de schaduwen gehaald, zou je mogen zeggen, omdat er van hem niet zoveel bekend is. Ook omdat hij reeds aan het einde van 1907 een beroep aanneemt naar de Verenigde Staten van Amerika. Daarom is deze hernieuwde publicatie een goede gedachte. Liefhebbers van de 'kleine kerkgeschiedenis' zullen van deze fraai geïllustreerde uitgave genieten. Het boek wordt opgedragen aan de 'nazaten van de Ledeboerianen en de Kruisgezinden'. Daarom heeft de auteur spontaan tijdens de synodezit-

ting in september aan iedere afgevaardigde een exemplaar uitgereikt. Onder deze opdracht wordt op bladzijde 4 de tekst afgedrukt: 'Dies heb Ik deze slachschapen geweid, dewijl zij ellendige schapen zijn; en Ik heb Mij genomen twee stokken: de ene heb ik genoemd *Lieflijkheid* en de andere heb ik genoemd *Samenbinders*; en Ik heb die schapen geweid (Zach 11:7). Vandaar de nieuwe titel in plaats van de oude *Klacht en jubel*. U weet waarschijnlijk wel, dat de naam van ons kerkelijk blad ook aan deze tekst ontleend is.

Na een Ten geleide van ds. A. Moerkerken lezen we een 'verantwoording bij de tweede druk', waarin ds. De Jongste zijn werkwijze uiteenzet, duidelijk maakt waarom deze heruitgave nodig bleek en wat het verschil is met de eerste druk. Zo is inmiddels komen vast te staan dat de Ledeboeriaan Beversluis (reeds in de zomer van 1890!) de eerste was die een kerkelijke eenheid met de Kruisgezinden bepleitte in een brief aan de classis Holland en Zeeland. Daarna volgen 18 hoofdstukken met een slotbeschouwing en zeven bijlagen. Totaal 432 pagina's met (nieuwe) illustraties.

De wieg van ds. Beversluis stond in Nieuw-Beijerland, vlakbij het kerkgebouw van onze gemeente aldaar. Was ds. Kersten de stuwende kracht in de Kruisgemeenten tot de vereniging in 1907, ds. Beversluis was het in niet mindere mate van de zijde van de Ledeboerianen. Beide mannen waardeerden elkaar in hoge mate. 'Geen wonder', zo schrijft ds. Moerkerken in zijn Ten geleide, 'want zij hadden drie zaken gemeen: ervaring in het onderwijs voordat de Heere hen riep tot het ambt. Hetzelfde genadeleven dat uit God is. Ook een sterk besef van de noodzaak van een geordend kerkelijk leven'. In de door ds. Beversluis gehouden synodepreek klinkt het verlangen door naar de waarachtige eenheid van hen die Sion beminnen en tevens iets van de – door hem persoonlijk doorleefde – schuld aan de gebrokenheid van Gods kerk. We sluiten ons van harte aan bij de slotwoorden van ds. Moerkerken: 'Er ligt hier een stukje kerkgeschiedenis voor ons, dat men in de grote handboeken tevergeefs zal zoeken. Men spreekt tegenwoordig wel van de 'kleine' kerkgeschiedenis. Klein waren de gemeenten, eenvoudig de ambtsdragers, schaars de predikanten en toch... welk een gróót werk heeft de Heere ook in deze kleine kringen willen doen. Welk een innige vroomheid en een teer leven met God treffen we onder niet te loochenen gebreken en tekorten dikwijls aan... De Heere vervulle ons met een diep heimwee naar de ware eenheid van hen die

bijeen horen. Daartoe moge dit boek dienstbaar zijn!

Klaaswaal

ds. G.J. van Aalst

Adriaan van Belzen, Terugblik.
Uitg. De Groot Goudriaan - Kampen.
ISBN 978 906140 974 8. 158 blz.,
€ 17,50.

Het thema 1907-2007 heeft al veel pennen in beweging gebracht. *Terugblik* is een boek dat er ook aandacht voor vraagt. Adriaan van Belzen doet dat in dit boek door het publiceren van een tiental interviews die hij rond dit onderwerp heeft gehouden. Hij heeft gesproken met zeven predikanten en drie ouderlingen die behoren tot een van de vier kerkverbanden die alle, minder of meer direct, teruggaan op 1907. Het zijn de predikanten A. Bac, L. Blok, J.M.D. de Heer, F. Mallan, A. Schreuder, W. Siffhout, A. van Voorden, en de ouderlingen G.R.J. van Heukelom, J.B. Philibert en A.J. Verwijs. Het gaat dus over personen uit de Gereformeerde Gemeenten, de Gereformeerde Gemeenten in Nederland, de Gereformeerde Gemeenten in Nederland (buiten verband) en de Oud Gereformeerde Gemeenten.

De interviews zijn breed van inhoud. Er komen veel onderwerpen ter sprake. Zo wordt er gesproken over het geestelijke leven zoals dat vandaag wordt waargenomen en ook zoals dat voorheen werd waargenomen. Over kerkelijke zaken en ontwikkelingen. Zowel ontwikkelingen waar zorg over bestaat, als zaken die als goed aangemerkt mogen en moeten worden. Soms komen er heel persoonlijke zaken ter sprake; telkens gaat het ook over de kerkelijke situatie en verhoudingen, waarbij de aandacht gericht is op de vier genoemde kerkformaties. Er worden in de verschillende vraaggesprekken veel ware dingen gezegd; ook over kerk, kerkelijke verdeeldheid en gewenste eenheid. We moeten er maar eerlijk, vooral ootmoedig en met schuldbesef, maar ook nuchter tegen aan kijken en niet buiten de werkelijkheid gaan staan. Dat komt ook wel duidelijk naar voren in diverse gesprekken. Soms zou je aan een spreker verdere vragen willen stellen. Ook merk je dat bepaalde dingen erg diep zitten. En dat het vermogen om wat verder dan het eigen gelijk en de eigen waarneming te kijken niet erg groot is. Met name bij de oudste van de geïnterviewde predikan-

ten valt dat op. Samenwerking op verschillende terreinen wordt door ieder gewaardeerd; tot kerkelijke eenheid komen is een zaak die, vanuit dit boek te beoordelen, niet erg realistisch lijkt. Het is een boek dat makkelijk leest. Het reikt denkstof aan en mag hopelijk ook tot bezinning leiden.

Krimpen a/d IJssel,

ds. P. Mulder

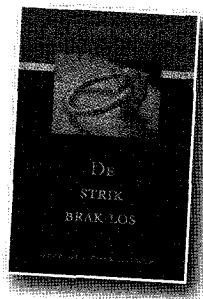
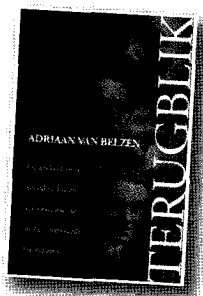
Ds. A. Moerkerken,
De strik brak los.
Den Hertog-Houten,
ISBN 978 90 331 2102 9, 189 blz.,
€ 13,50.

Over het boek Esther wordt niet vaak gepreikt. Het is ook geen eenvoudige stof. We lezen in dit bijbelboek immers nooit de naam van God en Christus? Toch heeft het de Heere behaagd de geschiedenis van Esther op te nemen in Zijn Woord. Het licht van de Heilige Geest is nodig om de diepten van Esther te verstaan. Onze geliefde leermeester ds. Moerkerken schrijft in het voorwoord dat

het lang geduurd heeft eer hij over dit gedeelte van het Woord een serie vervolgstoffen durfde preken. In de zomermaanden van 2005 is het er toch van gekomen. Deze overdenkingen zijn nu opgenomen in het boek *De strik brak los*. Op eenvoudige en kernachtige wijze komt de wonderlijke leiding van de Heere naar voren. De gebruikte taal is beeldend. Het boek boeit van het begin tot het eind! We wanen ons aan hof van het Perzische rijk. De machten die zich opmaken tegen het Joodse volk zijn sterk. Echter: de Heere regeert! Uit de geschiedenissen van Esther komen talloze lessen voor met betrekking tot het tijdelijke leven. Het is echter verbazend dat in een boekje waarin de Naam van de Heere niet wordt genoemd, zoveel lessen staan voor het geestelijke leven. Naast de diepe inhoud van de bekende uitspraak van Esther 'wanneer ik dan omkom, zo kom ik om', vinden we in dit boek een rijkdom aan geestelijk onderwijs. De liefelijkheid van Christus en de noodzakelijke bediening uit Hem komen helder naar voren. De Heere moge ook deze uitgave van onze broeder tot zegen stellen. Wie het boek ter hand neemt, kan niet meer stoppen met lezen. Van harte aanbevolen!

Lisse,

ds. C. Neele

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK

Beroepen

Te Aalst: ds. A.J. Gunst te Nieuwerkerk;

Te Ooltgensplaat: ds. P. Melis te Veen.

Bedankt

Voor Katwijk aan Zee:

ds. B.J. van Boven te De Valk-Wekerom.

■ MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK 2007

Pag. 277, gemeente **SCHERPENZEEL**.

Toevoegen: predikant (m.i.v. 9 januari 2008): ds. A. Verschuure, Prinsenlaan 28, 3925 BM Scherpenzeel, tel. 033-277 81 17.

(Nieuw adres gaat op 2 januari a.s. in).

■ VERSLAG BEVESTIGING/INTREDE DS. E. HAKVOORT TE 'S-GRAVENPOLDER

Op 5 december 2007 is ds. E. Hakvoort

bevestigd als predikant van de Gereformeerde Gemeente te 's-Gravenpolder. In de bevestigingsdienst ging ds. C.J. Meeuse voor. In een voorafsprak bepaalde hij de gemeente bij de gelijkenis van de zaaier. Christus is de grote Landman, Die Zijn knechten uitzendt om te zaaien. De bevestiger vraagt de gemeente af, wat er met het zaad is gebeurd dat door alle vorige predikanten is gezaaid. Vóór het zaad gezaaid kan worden, moet de grond bereid worden door de ploegschaar van de wet. Het gestrooide zaad moet bevochtigd worden om vruchten te kunnen voortbrengen. Moge de Heere geven dat het zaad bevochtigd wordt met de tranen van de zaaier. Daarvan spreekt ook de tekst voor de bevestiging uit Psalm 126:5, "Die met tranen zaaien, zullen met gejuich maaien." Deze tekst bepaalt ons bij: "Een rijke belofte voor bekommerde zaaiers". Er zijn twee punten: 1. *wenend zaaien*, 2. *juichend maaien*.

Psalm 126 staat in verband met de terugkeer uit de ballingschap. De ballingen waren gescheiden van het brandoffertal dat heenwees naar Christus. De gelovige Israëlieten ging het om de gemeenschap met Christus. Nu is het overblijfsel teruggebracht en ze zijn als degenen die dromen. Er is gejuich, want God heeft grote dingen bij hen gedaan. Dan komt de bede "O HEERE, wend onze gevangenis, gelijk waterstromen in het Zuiden." Zo mogen ze in strijd en aanvechting met tranen zaaien.

Vanwaar is er bekommernis bij de zaaier? Die is er vanwege de zondeval. Daardoor is het aardrijk vervloekt: zowel in de natuur als in het mensenhart vinden we doornen en distelen. We mogen wel smeken: O Heere, in de toorn gedenk des ontfermens! Daarom zal de zaaier wenen: uit liefde voor het heil van de mensen. Bid ook maar voor de zaaier!

De prediker moet zorgen voor goed zaad. Er kan iemand voor het laatst onder zijn gehoor zitten. Voor goed zaad is het belangrijk dat de prediker tijd heeft om op zijn studeerkamer te zitten. Laat de gemeente biddend opkomen op de zondag, zodat er wonderen gebeuren. De Heere kan Zijn zegen geven op u en uw nakomelingen.

In de oogst mag er vreugde zijn. De eerstelingen werden binnen gebracht en daarvan moest de Heere de eer krijgen. Als God het zaad van Zijn Woord bevochtigt met Zijn Geest, zal het wonderen doen. Het zaad groeit in stilte, in het verborgene. Maar als het openbaar komt, geeft het verwondering.

De tekst spreekt van blijdschap. Die is er bij de Heere, bij Christus, Die Zelf als tarwegraan is gezaaid. Verder is er vreugde bij de engelen en bij diegenen die zelf bekeerd worden. Ook de zaaiers hebben vreugde als hun arbeid vrucht mag dragen. Er zal vreugde zijn in de hemel als de Bruidskerk wordt ingehaald. Predikers kunnen soms bedroefd zijn in hun werk, maar: die met tranen zaaien, **zullen met gejuich maaien!**

Na de bevestiging richtte ds. Meeuse zich tot de nieuwe predikant van 's-Gravenpolder. Hij wees op de woorden van Calvijn: Christus sprak als Machthebbende en voegde bij Zijn prediking Zijn gebeden tot de Vader, hoeveel te meer zullen wij dat moeten doen. Verder sprak hij hartelijke woorden tot mevr. Hakvoort, tot de kerkenraad en tot de gemeente. De dominee is geen engel, maar een mens van vlees en bloed. Als u denkt dat u kritiek moet leveren, moet u eerst het bevestigingsformulier nog eens lezen. Draag hem niet op de handen, maar op de vleugelen van het gebed. Hij verzocht

de nieuwe herder en leraar toe te zingen Psalm 132 : 6.

In de avonddienst deed ds. Hakvoort zijn intrede. De tekst voor de prediking was Jesaja 45 : 22: "Wendt u naar Mij toe, wordt behouden, al gij eindend der aarde; want Ik ben God, en niemand meer." Deze tekst spreekt over *De rechte bediening van een evangeliedienaar*, die bestaat in *1. een ernstige prediking, 2. een lieflijke prediking en 3. een gegronde prediking.*

In het eerste deel van Jesaja's profetie horen we in een ernstige prediking het wee over het volk. Dat volk is weggevoerd naar Babel, maar dacht niet meer aan Jeruzalem en heeft zich van de Heere afgewend. Maar dan is er het wonder van onze tekst. Tegen dat volk zegt de Heere: "Wendt u naar Mij toe." De Heere laat ook ons die weg nog verkondigen van inkeer, afkeer en wederkeer. Er komt een dag dat we sterven moeten. Als we ons altijd afgewend hebben van de Heere, hoe vreselijk zal het dan zijn te vallen in de handen van de levende God! Wat een wonder dat de Heere nu van eeuwigheid een weg heeft uitgedacht. De oorzaak van het behoud ligt in God. Vraag toch om de inwendige roeping van Zijn Geest. Dan gaat de mens zichzelf aanklagen en buigen voor God.

Jesaja brengt ook een *liefelijke* prediking. Hij zegt niet: "Behoud uzelf." Er staat ook niet "Wendt u naar Mij toe **en** (of: **dus**) wordt behouden." Nee, het gaat hier om een eenzijdig Godswerk. Een ontdekte ziel wil alles wel betalen, maar moet leren eigen krachten te verachten. Dan wordt ingeleefd: Zo Gij in 't recht wilt treden, O HEERE, wie zal bestaan. Voor zo'n bekommerde ziel spreekt de tekst: "Wordt behouden." De Heere gaat het oog richten op Christus.

Dit is ook een *gegronde* prediking. We worden in deze tekst drie keer bepaald bij een eenzijdig Godswerk. Maar daar ligt voor ons ook een eis. Wendt u! Dat volk leert te moeten maar niet te kunnen.

Het is echter de HEERE, de Verbondsgod, Die spreekt: Ik ben God. De meerdere Jozef zal Zijn volk zalig maken. Als er Eén is geweest die zich tot de Vader wendde, dan is Hij het wel, maar Zijn Vader heeft Zich op Golgotha van Hem afgewend opdat zondaren in Hem behouden zouden mogen worden uit vrije gunst. Gelukkig volk dat iets leert kennen van het heimwee.

De predikant spreekt de gemeente in al haar geledingen aan. U hebt in het kort het evangelie van vrije genade gehoord. Niemand is te verontschuldigen. De Heere zegt: "Die Mij vroeg zoeken, zullen Mij vinden." Stel het niet uit; eigenlijk staat er in de tekst: Wendt u *nu, heden*, naar Mij toe! Die Hem vinden, zullen eeuwig eindigen in God. Zult u daar ook bij zijn?

Na de preek werd de nieuwe predikant toegesproken door ds. A. Verschuure namens de classis Goes en de Particuliere Synode, die predikant en gemeente bepaalt bij de woorden "mensenkind" en "wachter" uit Ezechiël 3:17. Daarna spreekt de burgemeester van de gemeente Borssele, dhr. E.J. Gelok. Hij spreekt de wens uit dat ze als "herders" op elkaar een beroep kunnen doen. Tenslotte spreekt de voorzitter van de kerkenraad, ouderling A.J. de Kraker, een hartelijk woord van welkom. R. Erskine heeft eens gewezen op de eerste taak van de herder: dwingt ze om in te gaan. Hij hoopt dat ds. Hakvoort gesteld mag worden tot uitbreiding van Gods Koninkrijk. De Heere heeft wonderlijk gehandeld met de gemeente. Hij wenst dat onze nieuwe predikant bediend mag worden uit het trouwverbond waarvan Psalm 81 : 12 spreekt. Dat vers wordt de dominee staande toegezongen.

Na een kort dankwoord legt de predikant voor de eerste maal de zegen op de gemeente.

K.W. van Luik

BERICHTEN

■ OPEN DAG INLOOP- EN BIJBELHUIS "IN DE GOUWSTRAAT"

Nu het Inloop- en Bijbelhuis 'In de Gouwstraat' in Rotterdam-Charlois ruim een jaar open is, wordt er op **zaterdag 5 januari** een bijzondere Open Dag georganiseerd. Alle belangstellenden zijn

met hun kinderen en kennissen van harte welkom tussen 10.00 en 16.00 uur. Naast een bezoek aan de evangelisatiepost en een toelichting op het werk dat er gedaan wordt, zijn er talloze activiteiten, ook voor de kinderen. Om 10.30 en 14.00 uur begint een rond-

wandeling door historisch Charlois, er is een speciale stand waar de jubileumboeken 100 jaar Gereformeerde Gemeenten worden verkocht, om 12.00 uur worden schilderijen bij opbod verkocht, er is een leuke wedstrijd voor de kinderen. Broodjes en soep kosten slechts € 1,-, enz. De bekende schrijfster R. Hoogerwerf-Holleman heeft in haar boek 'Stillen in den lande' het kerkelijk en gezelschapsleven rond de Kulk in Rotterdam-Charlois beschreven en hoopt de hele dag aanwezig te zijn om haar boeken te signeren. Bovendien is er voor de kinderen een leuke wedstrijd.

Kom ook naar de Open Dag van 'In de Gouwstraat', zaterdag 5 januari van 10.00-16.00 uur, Gouwstraat 36b, Rotterdam-Charlois. Steun ons werk en maak uw eindejaarsgift over op postgiro 514 10 31 t.n.v. Evangelisatie Ger. Gem. Rotterdam.

■ WINTERCONFERENTIE STUDERENDEN

Alle studenten aan universiteiten en hbo-instellingen zijn **vrijdag 18 januari 2008** van harte welkom op de winterconferentie van het Deputaatschap voor Studerenden van de Gereformeerde Gemeenten.

Dhr. H. van Groningen houdt een lezing over het thema '**Student en seksualiteit**'.

De titel van de lezing is '**Niet los verkrijgbaar**'. Na de broodmaaltijd volgt een bespreking in groepen. Aansluitend kunnen jullie je vragen voorleggen aan de inleider.

Plaats: Driestar Educatief, Burg. Jamessingel 2, Gouda. Ontvangst: 16.30 uur; sluiting: circa 20.45 uur.

Voor zover je geen OV-jaarkaart kunt gebruiken, vergoedt het deputaatschap een enkele reis tweede klas van Gouda naar je woon-/studieplaats.

Voor meer informatie verwijzen we je naar het op 12 december verschenen nummer 23 van DANIEL. Meld je uiterlijk **vrijdag 11 januari 2008** aan bij het Kerkelijk Bureau, Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden, fax. 0348-48 35 99, e-mail: kbgg@cbgg.nl

Vermeld daarbij je naam, adres, studieplaats, of je hbo- of wo-student bent en in welk jaar je bent gestart met de studie (bijvoorbeeld 2006).

■ PSALMZANGAVOND TE DIRKSLAND

Op **zaterdag 26 januari** zal er in de kerk van de Geref. Gemeente te Dirksland, Mozartsingel 2, een psalmzangavond worden gehouden. Pieter Heykoop hoopt de samenzang te begeleiden. Collecte t.b.v. de actie "Toekomst voor de kerk". Aanvang: 19.30 uur.

stede 15.30 uur ds. Vreugdenhil; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur leesdienst; Hilversum 10.00 en 17.00 uur ds. Van Krimpen; Hoogvliet 16.00 uur ds. Golverdingen; Kampen 9.30 en 15.00 uur leesdienst; Kamperland 14.30 uur ds. Hakvoort; Kapelle-Biezelinge 9.30 en 18.30 uur ds. Baan en 14.00 uur leesdienst; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. Terlouw; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. Beens; Kortgene 10.00 en 18.30 uur ds. De Heer; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Kruiningen 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Lelystad 9.30 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Boogaard; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur leesdienst; Melissant 10.00 uur (H.A.) ds. Gunst; Middelburg-Centrum 9.30, 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Van Gelder en 14.00 uur leesdienst; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. De Jongste; Mijdrecht 19.15 uur ds. Van der Net; Naaldwijk 19.00 uur ds. P. Mulder; Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Vermeij; Nieuwdorp 14.30 uur ds. Van Gelder en 18.30 uur ds. C. Harinck; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur leesdienst; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur stud. Boeder; Nisse 9.30 en 14.30 uur ds. Hoogerland; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur leesdienst; Oosterland 10.00 uur ds. C. Harinck en 14.30 uur ds. De Heer; Oostkapelle 18.00 uur ds. Vreugdenhil; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. Pater; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Puttershoek 10.00 en 15.00 uur ds. Joosse; Rhenen 10.00 en 17.30 uur stud. Labee; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. De Leeuw; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 en 16.00 uur ds. Driessen; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. Van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. De Wit; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Rotterdam-Centrum 10.00 uur ds. Golverdingen en 19.00 uur ds. L. Blok; Rotterdam-IJsselmonde 14.30 uur ds. De Leeuw; Rotterdam-Zuidwijk 14.30 uur ds. Brugge; Scherpenisse 14.00 uur ds. Van Manen; Sint Annaland 14.30 uur ds. De Jongste; Sint Philipsland 15.00 uur stud. Van Rijswijk; Soest 9.30 en 19.00 uur ds. Vogelaar; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur leesdienst; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. Tuinier; Terwolde-De Vecht 14.30 uur ds. Schot; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. Van Manen; 14.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. W.J. Karels; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Bakker; Veen 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Vlissingen 9.30

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 30 DECEMBER 2007

Aagtekerke 9.30 en 14.30 uur leesdienst en 19.00 uur ds. Tuinier; Aalst 15.00 uur ds. W.J. Karels; Alblasterdam 9.30 en 16.30 uur ds. P. Mulder; Almelo 18.30 uur ds. J. Karels; Alphen a/d Rijn 10.00 uur ds. Paul; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Van Ekeveld; Amsterdam-Noord 15.30 uur ds. W. Harinck; Andijk 10.00 en 16.00 uur ds. Heijkamp; Apeldoorn 10.00 en 17.00 uur (H.D.) ds. Schot; Arnhem 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. Van Aalst; Barneveld 9.30 en 19.00 uur ds. Hogchem; Beekbergen 10.00 uur ds. J. Karels en 19.00 uur stud. Bredeweg; Benthuisen 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Bodegraven 19.00 uur ds. Silfhout; Borsselle 9.30, 14.00 en 18.00 uur ds. Schipper; Boskoop 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Breda 14.30 uur ds. M. Karens; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds.

Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Delft 10.00 en 16.00 uur ds. De Waard; Deventer 18.00 uur ds. Kleppe; Dinteloord 10.00 en 18.30 uur stud. Van Rijswijk; Dirksland 10.00 en 18.00 uur leesdienst; Doetinchem 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. Brugge; Ede (Noorderkerk, Amsterdamseweg 9) 12.15 uur stud. Labee; Elspeek 10.00 en 18.30 uur ds. Van Belzen; Enkhuizen 10.00 en 16.00 uur leesdienst; Enter 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden en 15.00 uur ds. Schreuder; Ermelo 15.30 uur stud. Boeder; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Meeuse en 14.00 uur leesdienst; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur leesdienst; Gouda 9.30 (H.D.) en 16.30 uur ds. Clements; Goudswaard 15.30 uur ds. Terlouw; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur leesdienst; 's-Gravenpolder 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; 's-Gravenzande 18.30 uur ds. De Waard; Groningen 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. Tanis; Haam-

uur ds. Vreugdenhil en 16.00 uur leesdienst; Waarde 14.00 uur ds. Baan en 18.00 uur ds. Hoogerland; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 9.30 en 14.30 uur ds. Moens; Wierden 15.00 uur ds. De Wit; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. Meeuse; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. Visscher; Zoetermeer 16.30 uur ds. Paul; Zwijndrecht 9.30 en 16.30 uur ds. Veenendaal; Zwolle 9.30 en 19.00 uur leesdienst.

■ MAANDAG 31 DECEMBER 2007

Aagtekerke 19.30 uur ds. Tuinier; Aalst 16.30 uur ds. Melis; Alblasserdam 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Almelo 19.15 uur ds. Schreuder; Amersfoort 19.30 uur ds. Visscher; Apeldoorn 19.30 uur ds. Kleppe; Barendrecht 19.30 uur ds. Terlouw; Barneveld 19.30 uur ds. Hogchem; Benthuizen 19.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Bodegraven 16.30 uur ds. W. Harinck; Boskoop 19.30 uur ds. Golverdingen; Brakel 16.30 uur ds. W.J. Karels; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 19.45 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. Moerkerken; De Valk-Wekerom 19.30 uur ds. Van Boven; Dirksland 19.00 uur ds. Schipper; Dordrecht 19.45 uur ds. Brugge; Drachten 14.30 uur stud. Boeder; Ede (Noorderkerk, Amsterdamseweg 9) 16.30 uur stud. Van Rijswijk; Elspeet 16.30 uur ds. Beens; Enkhuizen 19.30 uur ds. Heijkamp; Enschede 17.30 uur ds. J. Karels; Enter 14.30 uur ds. De Wit; Genemuiden 15.30 uur ds. Vogelaar; Goes 19.30 uur ds. Meeuse; Gorinchem 19.00 uur ds. L. Blok; Gouda 19.30 uur ds. Clements; Goudswaard 17.00 uur ds. Van Krimpen; 's-Gravenhage 19.30 uur ds. Driessen; 's-Gravenpolder 19.30 uur ds. Hakvoort; 's-Gravenzande 17.00 uur stud. Labee; Groningen 15.00 uur ds. Kattenberg; Hardinxveld-Giessendam 19.30 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 19.30 uur ds. Joosse; Herkingen 15.00 uur ds. Van Manen; Hilversum 19.00 uur ds. Verweij; Kampen 19.30 uur ds. Tanis; Kamperland 16.30 uur ds. Moens; Kapelle-Biezeling 19.30 uur ds. Baan; Klaaswaal 19.00 uur ds. Van Aalst; Kootwijkerbroek 19.00 uur ds. Beens; Krabbendijke 17.00 uur ds. De Heer; Krimpen a/d IJssel 19.45 uur ds. P. Mulder; Leerdam 17.00 uur ds. Mondria; Leiderdorp 19.30 uur ds. Boogaard; Lelystad 19.30 uur ds. Kattenberg; Lisse 19.00 uur ds. Neele; Marknesse 14.30 uur ds. Schot; Meliskerke 19.30 uur ds. Moens; Middelburg-Centrum 19.30 uur ds. De Heer; Middelburg-Zuid 19.00 uur ds. Van Gelder; Middelharnis 19.00 uur ds. Van Manen; Moerkapelle 19.00 uur ds. Paul

(doventolk); Nieuw Beijerland 19.30 uur ds. Vermeij; Nieuwdorp 16.30 uur ds. Baan; Nieuwerkerk Zld 19.00 uur ds. Gunst; Nisse 15.00 uur ds. Meeuse; Nunspeet 19.00 uur ds. Schot; Oostburg 15.30 uur ds. Hakvoort; Oosterland 15.00 uur ds. Schipper; Oostkapelle 17.00 uur ds. Tuinier; Opheusden 19.30 uur ds. Pater; Oud Beijerland 19.30 uur ds. Van Krimpen; Ouddorp 19.30 uur ds. P. Blok; Oudemirdum 19.30 uur stud. Boeder; Poortugaal 17.00 uur ds. Terlouw; Puttershoek 17.00 uur ds. Vermeij; Rhenen 16.30 uur ds. Van Belzen; Ridderkerk 19.00 uur ds. De Leeuw; Ridderkerk-Slikkerveer 19.00 uur ds. Mijnders; Rijssen-Noord 9.30 uur ds. Van Dieren; Rijssen-West 17.00 uur ds. De Wit; Rijssen-Zuid 17.00 uur ds. Schreuder; Rotterdam-Centrum 17.00 uur ds. P. Mulder; Soest 16.00 uur ds. Visscher; Stolwijk 19.00 uur ds. De Waard; Terneuzen 16.00 uur ds. Van Gelder; Terwolde-De Vecht 19.30 uur stud. Bredeweg; Tholen 19.00 uur ds. De Jongste; Tricht-Geldermalsen 17.00 uur ds. F. Mulder; Uddel 19.30 uur ds. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Bakker; Veen 19.30 uur ds. Melis; Veenendaal 19.30 uur ds. Van Belzen; Vlaardingen 19.15 uur stud. Labee; Vlissingen 19.30 uur ds. Vreugdenhil; Waarde 19.00 uur ds. C. Harinck; Waardenburg 19.30 uur ds. Mondria; Wageningen 19.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 19.30 uur ds. M. Karens; Woerden 19.30 uur ds. W. Harinck; Wolphaartsdijk 19.30 uur ds. Verschuure; Yerseke 18.00 uur ds. Van der Poel; Zeist 19.00 uur ds. Van Ekeveld; Zoetermeer 16.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Zwijndrecht 19.30 uur ds. Veenendaal; Zwolle 19.30 uur ds. Vogelaar.

■ DINSDAG 1 JANUARI 2008

Aagtekerke 9.30 uur ds. Tuinier; Alblasserdam 10.00 uur ds. B. van der Heiden; Amersfoort 10.00 uur ds. Visscher; Apeldoorn 9.00 uur ds. Kleppe; Barendrecht 10.00 uur ds. Terlouw; Barneveld 9.30 uur ds. Hogchem; Benthuizen 10.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Boskoop 9.30 uur ds. Golverdingen; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 uur ds. Van Boven; Dirksland 10.00 uur ds. Schipper; Doetinchem 10.00 uur ds. J. Karels; Dordrecht 10.00 uur ds. Brugge; Ede (Noorderkerk, Amsterdamseweg 9) 12.00 uur ds. Van Belzen; Elspeet 11.00 uur stud. Bredeweg; Enkhuizen 10.00 uur ds. Heijkamp; Goes 9.30 uur ds. Meeuse; Gorinchem 10.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 uur ds. Clements; 's-Gravenhage 10.00 uur ds. Driessen; 's-Gravenpolder 9.30 uur ds. Hakvoort; Hardinxveld-Giessendam 9.30 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 uur ds. Joosse; Kampen 9.30 uur ds.

Tanis; Kapelle-Biezeling 9.30 uur ds. Baan; Klaaswaal 10.00 uur ds. Van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 uur ds. Beens; Kortgene 10.00 uur ds. C. Harinck; Krabbendijke 9.30 uur ds. Verschuure; Krimpen a/d IJssel 9.30 uur ds. P. Mulder; Leiderdorp 10.00 uur ds. Boogaard; Lelystad 9.30 uur ds. Kattenberg; Lisse 10.00 uur ds. Neele; Melissant 10.00 uur ds. P. Blok; Middelburg-Centrum 9.30 uur ds. De Heer; Middelburg-Zuid 9.30 uur ds. Van Gelder; Middelharnis 9.30 uur ds. Van Manen; Moerkapelle 9.30 uur ds. Paul (doventolk); Nieuw Beijerland 9.30 uur ds. Vermeij; Nijkerk 9.30 uur ds. Verweij; Nunspeet 9.30 uur ds. Schot; Opheusden 10.00 uur ds. Pater; Oudemirdum 9.30 uur stud. Boeder; Rhenen 9.00 uur stud. Van Rijswijk; Ridderkerk 10.00 uur ds. De Leeuw; Rijssen-Zuid 9.30 uur ds. Schreuder; Sprang-Capelle 9.00 uur stud. Labee; Stolwijk 10.00 uur ds. De Waard; Terwolde-De Vecht 9.00 uur stud. Bredeweg; Uddel 10.00 uur ds. Mouw; Veen 9.30 uur ds. Melis; Veenendaal 9.30 uur ds. Van Belzen; Waardenburg 10.00 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 uur ds. M. Karens; Woerden 10.00 uur ds. W. Harinck; Zeist 10.00 uur ds. Van Ekeveld; Zwijndrecht 9.30 uur ds. Veenendaal; Zwolle 9.30 uur ds. Vogelaar.

EVANGELISATIEPOSTEN

■ ZONDAG 30 DECEMBER

Alkmaar ('t Wuiver 2-a) 10.00 ev. J. Krijgsman en 16.30 uur ev. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 uur ev. G. Baan en 17.00 uur ev. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6-I) 9.30 en 15.30 uur ev. C. van Druenen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2-c) 9.30 en 16.00 uur ev. S. de Visser; Merksem (Oude Barelle 64) 10.00 en 17.00 uur ev. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur ev. H.J. van den Boogaart.

■ MAANDAG 31 DECEMBER

Amsterdam (Looiersgracht 70) 19.00 uur ev. J. Krijgsman; Tilburg (Offenbachstraat 105) 19.30 uur ev. H.J. van den Boogaart.

■ DINSDAG 1 JANUARI

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 uur ev. J. Krijgsman; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 uur ev. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

ADVERTENTIES

De kerkenraad van de gereformeerde gemeente van Barendrecht geeft met droefheid kennis van het overlijden van zijn oud-ambtsbroeder, de heer

J.A. Douw

op de leeftijd van 86 jaar.

Van 1964 tot 2002 heeft hij met grote toewijding de gemeente als diaken gediend.

De Heere gedenke zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen en heilige deze roepstem aan hun hart.

Barendrecht, 16 december 2007

Namens de kerkenraad,
Ds. L. Terlouw, preses
G.K. Visser, scriba

Hartelijk dank voor het vertrouwen in het afgelopen jaar en we zijn D.V. in 2008 weer graag tot uw dienst !

Mede namens mevrouw Kreijkes zeggen wij u dank voor de ontvangen wens en kerstgroeten.

Vanaf deze plaats wens wij u eveneens in alle opzichten een voorspoedig nieuwjaar.

Tiemen Last.

Reizen / Hotels / Pensions / Vakantiewoningen

Kreijkes Vakantie Idee

Spoorslag 5 - Postbus 332
7460 AH Rijssen
Telefoon 0548-514188
www.kreijkes.nl

Te huur ruime vakantiewoning.

Dicht bij Norwich,
in Zuid-Ontario Canada.
Inlichtingen 001 519 688 0947

Begrafenisonderneming STAM

Planetenlaan 26, 2957 SN Nw.Lekkerland
Tel. 0184 - 685240. - Geen crematies -

Christelijke begrafenisverzorging

De Bruijn

Voor een meer eervolle begrafenisverzorging
in de provincie Utrecht en
de regio's Gouda en Hilversum.
Tel. 0346-281711.

Dag en nacht bereikbaar. (Geen crematies).

Langs deze weg willen wij familie,
vrienden, (em-)predikanten, studenten,
pred. weduwen en kerkenraden, Gods
onmisbare zegen toewensen voor het
nieuwe jaar.

Fam. C.L. Hage-Baaij
Lange Heideweg 30
6731 EG Otterlo

Wij willen familie, vrienden, (em)
predikanten, studenten, predikants-
weduwen, evangelisten en kerkenraden
Gods onmisbare zegen toewensen voor
het jaar 2008.

Fam. L. de Bruine - Otte
Oosterland

Voor het jaar 2008 wens wij
curatorium, docenten, predikanten,
emerituspredikanten, predikants-
weduwen, zendingswerkers, evange-
listen, kerkenraden en gemeente-
leden des Heeren onmisbare hulp en
zegen toe.

Studenten van de
Theologische School
te Rotterdam

**Te huur, De Valk/Lunteren goed
verzorgde gezellig inger. vac.
woning, rustig en landelijk
gelegen dicht bij bos (alles bega-
ne grond) (ook midweek, tijdelijk)
Tel. 0318-461624**

Begrafenisverzorging

Corné Vader

Tarweakker 23
4341 MD Arnhemuiden

Beschikbaar voor Walcheren,
Noord- en Zuid Beveland

Tel. 0118 - 60 2500
Tel. 06-53 78 22 27

Wij verzorgen alléén begrafenissen.

**'Uit de Bron' het
Oude Testament
compleet in
4 delen met
282 vertellingen.**

Verschenen: deel 5

(eerste deel van het Nieuwe Testament)

Bijbelse vertellingen voor
kinderen met prachtige,
sprekende illustraties.
Leerzaam voor jong en oud.

door C. van Rijswijk
292 pagina's
€ 26,00 per deel

Uitgeverij en Boekhandel

Postbus 213 - 3850 AE Ermelo - tel. 0341-563310 Fax 0341-493055

www.delezerboeken.nl - e-mail: delezer@kliksafe.nl

de Ster-serie

€ 7,50 per deel

**De Ster-serie:
een serie boekjes voor
kinderen die net
beginnen te lezen.
Geschreven door
C. van Rijswijk**

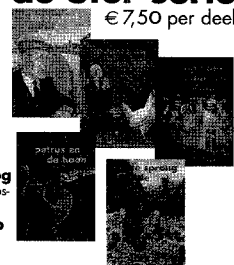
deel 1: bram en de boog
(hoe de bestolen Bram door darp-
bewoners wordt geholpen)

deel 2: brentz en de kip
(hoe ds Brentz wonderlijk werd
onderhouden)

deel 3: op zoek naar het Kind (de Wijzen uit het Oosten)

deel 4: Petrus en de haan
(de verloochening van Petrus)

deel 5: de sprong in de beek
(de uitredingen van ds. Peden)

VLOERTEGELS

- 1.200 M² SHOWROOM MET MEER DAN 300 SOORTEN NATUURSTEEN
- 250 SOORTEN TEGELVLOEREN
- NIEUW!! NU OOK SIERBESTRATING
- MET/ZONDER PLAATSING
- MET/ZONDER VLOERVERWARMING
- SPECIALE KORTINGEN VOOR KERKVLOEREN

Download nu gratis van onze site het boekje 'Vraag & antwoord over (natuur) stenen vloeren'

KROON

WWW.KROONVLOERENINSTEEN.NL

Energieweg 8c, 4231 DJ Meerkerk, tel (0183) 354225
Direct aan de A27 tussen Gorinchem-Utrecht, afrit 25
Openingstijden: ma-vr 8-17 uur, za 9-16 uur.

NATUURSTEEN-EN TEGELVLOEREN

BOEKEN EN MUZIEK VAN DER BOOM

Voorstraat 41 - 3245 BG Sommelsdijk
Tel. (0187) 482614 - Fax (0187) 484520

I www.revoke.nl
E info@revoke.nl
T 0184-642253
0341-425712

Reformatorische Vereniging van
Ongewild Kinderloze Echtparen

Voor het leveren en leggen van natuurstenen- en keramische vloeren. Alleen eerste klas kwaliteit en steeds de laagste prijs.
Tegelzettersbedrijf J. Slingerland,
0184-611917.

Koeling in uw Kerk(gebouw)

Voor elk probleem? Bel AKTIE
Tel: 010-4517471
CO2 metingen

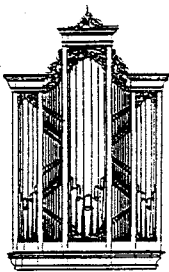
Advies en installatieburo

Voor een vrijblijvende offerte
aktie@kliksafe.nl

BEGRAFENISVERZORGING KINA 010 - 458 31 12

Rotterdam, Drechtstreek, Krimpenerwaard, Gouda
D.W. Schipper 010-4506626 J. Kooijman 0182-583932
Capelle aan den IJssel Gouda

Orgelmakerij Boogaard

Gravenstraat 4
7461 TN RIJSSEN
Telefoon 0548-521637
Telefax 0548-544904

Nieuwbouw-Restauratie-Stem- en onderhoudswerk.

PSYCHOLOGENPRAKTIJK BROUWER

hulpverlening aan kinderen,
jongeren en volwassenen

vestigingen:

RIDDERKERK
Verlengde Kerkweg 11

BARNEVELD
Wilhelminastraat 14

METEREN (GELDERMALSEN)
Dorpsstraat 18

Bel voor informatie of aanmelding:
(0180) 42 69 55
of kijk op www.psychbrouwer.nl

AVONDMAAL-SERVIEZEN

Uit voorraad of naar tekening.
Schoonhovens Silverhuys B.V.
Postbus 35, 2870 AA Schoonhoven,
Telefoon 0182 - 382614.

REIZEN NAAR ZUID-AFRIKA

Wekelijks naar o.a.:

- Swaziland
- De Panorama Route
- Kruger Nationale Park

Dagelijks naar o.a.:

- Johannesburg
- Pretoria

Geschikt voor grote en kleine groepen.

Aantrekkelijk verblijf in Sandton, Johannesburg.

Voor meer informatie:

+27 11 706 4809
+27 82 900 9368
+27 11 463 6810
wybe@umfulatours.com
www.umfulatours.com

Te koop gevraagd: THEOLOGISCHE BOEKEN

Antiquariaat Den Hertog
dhr. G.J. Zwofersink
Elzenkade 6, 3992 AC Houten,
Tel. 030-6346681

BARNEVELDSE BEGRAFENISVERENIGING

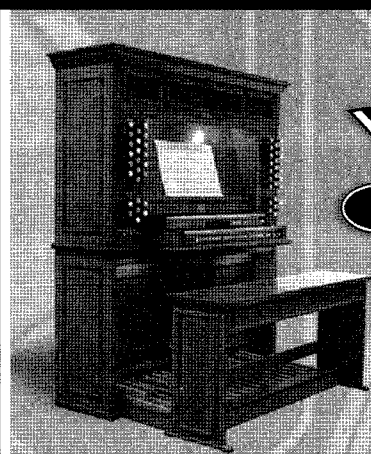
Voor een eervolle, eenvoudige verzorging van begrafenissen in Barneveld en omstreken.

- geen CREMATIE
- eigen personeel
- vervoer van en naar alle plaatsen
- dag en nacht te ontbieden
- levering van grafstenen
- opgave van lidmaatschap

G. de GROOT

Zr. J.H.D. Vermeulenstraat 5
3774 JW Kootwijkerbroek
Tel.: 0342-441812

Andante is dealer van JOHANNUS - CONTENT - EMINENT

ORGELCENTRUM ANDANTE

A. van Ostadelaan 35, Veenendaal
Tel: 0318 - 505063, info@andanteorgels.nl

maandag gesloten
dinsdag t/m vrijdag 09.00 - 12.00 / 13.30 - 17.30
vrijdagavond 18.30 - 21.00
zaterdag 09.30 - 12.00 / 13.30 - 17.00

www.andanteorgels.nl

Johannus 'Andantino'-positief

DE SPECIALIST IN HUISKAMER- EN KERKORGELS

Waardige en stijlvolle verzorging

van begrafenissen met aandacht voor persoonlijke wensen. In alle rust, vernieuwend en met bescheidenheid.

- opbaren met kistkoeling bij u thuis of in een voor u bekende aula
- dag en nacht bereikbaar en overal te ontbieden
- wij verzorgen alleen begrafenissen
- laatste verzorging van de overledene door een gediplomeerd verpleegster

Begrafenisverzoorgers:

- H. de Jongh • P.H. van der Leer • E. Treur

Begrafenisonderneming de Jongh

Hardinxveld-Giessendam:

Reepijzer 5, Tel. (0184) 61 11 54

Waardenburg:

Kerkstraat 15a, Tel. (0418) 65 20 39

Zeist:

Kroostweg 22, Tel. (030) 69 95 330

Voor een zorgzame begeleiding

KOSTER
Begrafenisonderneming
Bomeveld,
Scherpenzeel e.o.
A. Koster
Telefoon: 033 277 0555
Kroostweg 411
3925 CD Scherpenzeel
Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555

Begrafenisverzorging "Honestum"

0180 - 628908 (dag en nacht)

L. Melisse-Verveer en D.D.E. Melisse
Voor Rotterdam - Barendrecht - Ridderkerk
H.I. Ambacht - Zwijndrecht - Dordrecht e.o.

Geerts
herenkleding

Ambtskleding

Kostuums: 2- en 3-delig zwart - grijs - e.a.

Trouwkostuums - Jacquets - Pantalons

Streepantons - Overhemden

Stropdassen - Sokken - Overjassen

Hoeden - Schoenen

Winkel: Dorpsstraat 229, Scherpenzeel
Telefoon 033-2778899 b.g.g. 06-30189592

OPENINGSTIJDEN: MA. GESLOTEN,
DI T/M DO 9-18 UUR,
VR 9-21 UUR EN ZA 9-17 UUR.
OP AFSPRAAK MOGELIJK

't Boekenhoekje

Het adres voor verantwoorde lectuur

Leesboeken

Theologische werken

Cadeau-artikelen

Kinderboeken

Verklaringen van

CD's

Bijbels

Bijbel, Catechismus e.a.

Muziekcassettes

(Statenvertaling)

Levensbeschrijvingen

Bladmuziek

Psalmboeken

Diverse wenskaarten

Kom gerust eens snuffelen in onze gezellige winkel

Openingstijden: dinsdag t/m vrijdag van 9.00 u. tot 16.00 u. zaterdag van 9.00 u. tot 13.00 u.
Goudenregenstraat 24 - 2906 CM Capelle a/d IJssel - tel. (010) 442 22 12 - privé (010) 451 28 82

EINDEJAARSACTIE ALLE PANFLUITEN 5% KORTING

- ROEMEENSE PANFLUITEN
- DIVERSE BLOKFLUITEN
- VIOLLEN

R. MULDER - STAPHORST

06 12 610 628 B.G.G. 0522 253944

- Ontwerp
- Realisatie
- Restauratie

Van Lagen Forsythiastraat 44
6744 AS Edeveen
0318 - 57 30 45 / 06 - 23 618 640

Floor of uw glas in lood werken

NatuursteenHuis

vakmensen vertalen uw wensen

- Marmer, graniet en hardsteen (voor binnen & buiten)
- Grafmonumenten
- Vakkundig advies

Goes tel (0113) 216555
Middelburg tel (0118) 612579
voor leveringen buiten Zeeland

begrafenisverzorging T. den Hollander

Begrafenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, den Haag en omstreken.

Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling

Geen crematies.

Dag en nacht bereikbaar

Mozartaan 13

3131 ES Vlaardingen

Tel. 010 - 4600509

Zorg dichtbij

Actief in uw regio!

Waar u ook woont, Agathos brengt zorg dichtbij:

- Huishoudelijke verzorging
- Persoonlijke verzorging
- Verpleging
- Psychosociale zorg

Bel de Zorglijn (010) 264 07 77 en u krijgt uw rayoncoördinator aan de lijn. Agathos stelt zelf indicaties voor veel zorgvragen. Kunnen we geen indicatie stellen? Dan begeleiden we u bij de CIZ-aanvraag. U ziet, ook indicatiestelling is onze zorg!

Agathos
THUISZORG

T 010 264 07 77 | www.agathos-thuiszorg.nl

Zorg met een eigen kleur

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING

G. WEGENAAR

Buurtlaan West 26

tel. 0318-526641

3905 JR Veerendaal

www.wegenaar.nl

BOEKHANDEL / ANTIQUARIAAT DE ROO

Van Meelstraat 12 • ZWIJNDRECHT • tel. 078 - 612 40 81

Voor al uw NIEUWE en TWEDEHANDS: THEOLOGISCHE BOEKEN
KINDERBOEKEN
LEESBOEKEN

Tevens Inkoop en Taxatie Gebruikte Boeken maandag gesloten

Van Horssen bv
BOEKHANDEL & UITGEVERIJ

Dorpsstraat 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 - info@van-horssen.com
www.van-horssen.com

Het juiste adres voor:
Bijbels, Theologische boeken, Leesboeken
voor jong en oud, Voordeelboeken,
Tweedehands, CD's en bladmuziek.